

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanoves i Maristany

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 10 de maig del 1933

SUMARI

A les cinc i cinc minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.

Sense discutir la totalitat del títol VI s'entra a la discussió de la totalitat.

És aprovat sense discussió l'article 70.

A proposta del senyor Tauler s'acorda ajornar la discussió de l'article 71 per tal que la Comissió pugui tenir un canvi d'impressions sobre una esmena que hi ha presentada a aquest article.

Són aprovats sense discussió els articles 73, 74 i 75.

Article 76. Intervenció del senyor Vidal i Guardiola.

Resposta del senyor Andreu, per la Comissió; rectificació del senyor Vidal i Guardiola; intervencions dels senyors Abadal i Ruiz i Ponseti, i rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Andreu.

Són aprovats sense discussió els articles 76, 77, 78, 79, 80 i 81.

Sense discutir la totalitat del títol VII es passa a la discussió de l'articulat.

Article 82. El senyor Ruiz i Ponseti defensa un vot particular de la Minoria d'Unió Socialista a aquest article.

Resposta del senyor Espanya, per la Comissió, i rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Espanya. En votació ordinària és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats de la Minoria d'Unió Socialista.

Article 83. El senyor Ventosa i Calvell defensa un vot particular de la Minoria de Lliga Catalana a aquest article.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti.

Resposta del senyor Espanya, per la Comissió, i rectificacions dels senyors Ventosa i Calvell i Espanya. S'ajorna la discussió d'aquest article fins que la Comissió s'hagi reunit.

És acceptada una esmena dels senyors Folch, Armendares, Rossell i Vilar, Fàbrega i Irla, demanant que sigui substituïda la denominació de Conseller Delegat, per la de «Primer Conseller».

Lectura d'una disposició transitòria presentada pels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana. El senyor Duran i Ventosa en fa la defensa.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti.

Resposta del senyor Andreu, per la Comissió, i rectificacions dels senyors Duran i Ventosa, Ruiz i Ponseli i Andreu.

En votació nominal és rebutjada la disposició transitòria. Han votat a favor els senyors Diputats de Lliga Catalana.

Es dona lectura a un article addicional presentat en forma d'esmena per alguns Diputats de la Majoria. Passa a la Comissió.

És aprovada la disposició final del dictamen de la Comissió.

Se suspèn la discussió.

Continua la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei creant l'Institut contra l'Atur forçós.

Resposta del senyor Mestres, per la Comissió, al senyor Serra i Moret, i rectificació del senyor Fronjosa en nom del senyor Serra i Moret.

El senyor Vidal i Guardiola consumeix un torn en contra.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou menys cinc minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves i Maristany, Vice-president primer de la Cambra.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Treball i Obres Públiques.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre l'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT: S'entra en el títol VI, que fa referència a les Finances. Discussió de la totalitat d'aquest títol. No hi ha cap torn en contra. Aleshores s'entra en la discussió per articles.

(Es llegit i aprovat l'article 70. A continuació és llegit l'article 71.)

El Sr. TAULER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tauler.

El Sr. TAULER: A l'article 71 s'ha presentat una esmena, en relació a la qual creu la majoria de la Comissió que no estaria de més, que fóra convenient, que la Comissió pogués reunir-se, si no ara en una altra ocasió, per a tractar d'aquesta esmena. Jo en nom de la Comissió demano que es deixi en suspens la discussió d'aquest article 71 i es continuï la discussió d'aquest Projecte posant-se a debat l'article següent.

El Sr. PRESIDENT: ¿Ho acorda així la Cambra? (Veus d'assentiment.) Acordat.

(A continuació són llegits i aprovats els articles 72, 73, 74 i 75. Es dona lectura a l'article 76.)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Jo vull aprofitar la discussió d'aquest ar-

ticle per a dir unes quantes paraules sobre la totalitat dels problemes plantejats respecte als drets del Parlament en matèria de despeses.

Nosaltres ens trobem per un costat amb què tota la història parlamentària estableix a favor de la representació del poble el màxim de facultats. Però un dels fracassos més radicals del parlamentarisme és el que representa haver-se anat a un abús, a un considerable abús en les despeses. Nosaltres ens hem trobat amb què els països que són mestres en democràcia han volgut frenar ells mateixos les llibertats del Parlament i han anat a un control per mitjà de disposicions que impedeixen el propi Parlament ésser amo absolut en matèria de despeses, de manera que s'ha arribat amb el major rigor a sostreure al Parlament tota iniciativa de despeses.

Nosaltres volíem en relació al conjunt dels articles d'aquest títol que es refereixen a «pressupostos i finances» pregar a la Comissió que fes una revisió per a veure si algun dels seus preceptes, de manera especial el que dona el dret als Diputats, quan coincideixen en el nombre de vint, el proposar despeses o augment de despeses o variació en les despeses, que aquest article restés modificat en el sentit de què mai la iniciativa dels Diputats podria posar-se per damunt del Govern, encara que fossin en nombre de vint o en nombre superior a vint, encara que fossin en majoria absoluta; i no poguessin burlar tampoc aquesta disposició en el sentit d'ajudar-se en la ficció de què es proposa un augment de despeses i es proposa també una modificació en les entrades corresponents.

Jo compararé breument, perquè no és qüestió d'entretenir ara a la Cambra, però compararé els costums, les normes dels Parlament anglès i francès, Parlaments de dos països montats damunt de la base d'un parlamentarisme democràtic. En el Parlament anglès, el dret dels Diputats en matèria de proposta de despeses és absolutament zero, definitivament zero, i aquest dret mai pot renéixer; i en el Parlament francès, en canvi, els drets dels Diputats a formular esmenes encara

que aquestes esmenes representin despeses, és il·limitat.

La conseqüència, la veiem tots. No es tracta aquí de fer comparacions, perquè sempre les comparacions són odioses; però el conjunt de l'organització de les finances és més rigorós a Anglaterra; i aquest dret que es treu als Diputats de proposar augment de despeses, no minva la dignitat i plenitud de llur representació. En canvi, a França, on els Diputats tenen d'una manera en realitat il·limitada el dret de proposar augments de despeses, l'ordenació de les finances no és tan segura com a Anglaterra, i no es pot dir que aquest augment de facultats redundi certament en augment del prestigi del Parlament francès.

La forma com aquest problema es resol en aquest títol i la forma com es resol en el dictamen de la Comissió, és una forma transaccional, però que té tots els inconvenients del principi de la llibertat sense cap dels avantatges del mateix. Perquè si vint Diputats poden formular una proposta d'augment en les despeses i si es pot dissimular aquest augment de les despeses fent — i consti que jo no voldria molestar ningú — que aquest augment de despeses es cobreix en una o altra forma en un augment d'ingressos, en realitat el dret dels Diputats a formular augment de despeses és il·limitat. I aleshores ens trobem, com dic, en aquest Parlament on no s'ha arribat encara per mitjà d'una regulació rigorosa a suprimir això que és un dels majors perills del parlamentarisme il·limitat i una de les causes del seu desprestigi.

En aquest títol hi ha alguna altra qüestió meurement de fórmula o secundària; però jo he volgut aprofitar el moment en què es donava lectura al conjunt dels articles per a fer aquestes observacions que em semblen fonamentals.

Jo pregaria als senyors de la Comissió que vegin si estan disposats a revisar el text d'aquest article en allò que es refereix a les facultats dels Diputats per a proposar augments de despeses, perquè en la forma actual en realitat és una llibertat absoluta. Prego, doncs, que meditin sobre aquesta qüestió i vegin si entre tots podem arribar a una fórmula pràctica per tal de redactar aquest article en forma que quedi ben a cobert el prestigi del Parlament contra els acords de proposta d'augment de despeses.

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU: Senyors Diputats: La breu intervenció del senyor Vidal i Guardiola m'ha portat al convenciment que no desitjava altra cosa que no deixar passar la discussió del títol de Finances de l'Estatut sense que ell digués alguna cosa. Potser temia el senyor Vidal i Guardiola que el seu prestigi de gran financer se'n ressentís si s'aprovaven els articles a què fa referència aquest títol de les finances sense ell dir-hi res.

En realitat, es tracta de què estant-se discutint l'article 76 ens parla d'una cosa que fa referència a l'article 73 ja aprovat per la Cambra, i el més greu de tot és el fet de què no solament entre la majoria de la Comissió, sinó entre els

seus companys de minoria a la Comissió no es va formular cap vot particular i varen votar junt amb nosaltres l'article 73.

Jo, com que crec que el Parlament s'hi ha de fer un treball pràctic i no l'exposició d'idees de caràcter particular, tot i respectant molt el criteri personal del senyor Vidal i Guardiola, crec que la Cambra no ho pot tenir en compte.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si alguna vegada s'ha dit per aquesta Minoria que no es contestava a les qüestions per nosaltres presentades, mai s'haurà dit amb més raó que després d'escoltar les breus paraules del senyor Andreu.

El senyor Andreu i els senyors de la Majoria saben bé que nosaltres no som amics de perdre el temps. En aquesta discussió s'hi ha entrat avui, ràpidament, a una hora desacostumada en quant a rapidesa pel fet de no haver-hi hagut precís preguntes.

Nosaltres, des del primer a l'últim dels articles, no hem volgut altra cosa que contribuir a millorar el text de la Constitució, i això s'ha demostrat prou bé amb la quantitat d'indicacions, d'observacions i fins d'esmenes formulades pels meus companys de la Comissió de Constitució, moltes de les quals han estat acceptades per la majoria de la susdita Comissió.

Ara bé; el títol IV forma un tot orgànic i jo ja he dit que aprofitava el primer article en l'aprovaació del qual jo em trobava present per a formular aquesta observació, observació sobre la qual, torno a dir que el senyor Andreu tindrà el criteri que cregui convenient, però tal com jo he exposat el meu convindria que digués si en el fons és o no pertinent.

Jo crec que val la pena d'estudiar aquest punt abans d'aprovar el títol, i crec que en això no ha d'haver-hi cap inconvenient perquè tots els articles formen un tot orgànic, i, per tant, es pot anar a una revisió del seu text, per tenir-se en compte els principis que la Majoria i les Minories creguin que hagin de tenir.

Si el senyor Andreu em demostra que val la pena d'anar endavant sense dir una paraula sobre això, donaré per acabada la meua missió.

Finalment, he de dir al senyor Andreu que jo havia parlat de pressa, però amb gran respecte per a l'obra de la Comissió. El senyor Andreu també ha parlat molt de pressa, però si ho ha fet amb el necessari respecte, jo no ho sé.

El Sr. ANDREU: No ha estat cosa d'avui la pressa en aprovar això, ja que fa tres o quatre mesos que es ve discutint l'Estatut i podia la V. S. presentar una esmena.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Si no s'havia arribat a això, com s'havia de presentar l'esmena?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Això no és correspondre al to de consideració amb què nosaltres ens produïm.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo insisteixo en preguntar si val la pena o no val la pena de què es tingui en compte la meua observació.

El Sr. ANDREU: Si ja està aprovat l'article no

podem pas entrar en un debat respecte del mateix, i la Comissió no té altre remei que dir que està ben aprovat, tota vegada que ho ha estat per la Cambra unànimement.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però pot dir la V. S. si la meua observació està fora de to.

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Crec, senyors Diputats, que el senyor Vidal i Guardiola té perfecte dret a fer aquestes observacions, sigui en l'article 76 o en el 75. El senyor Andreu diu que l'article 73 ja està aprovat i que, per consegüent, no podem tornar sobre d'ell. Mediti una mica el senyor Andreu respecte de les observacions del senyor Vidal i Guardiola sobre el que és l'article 73 aprovat, i si aquest article impedeix o no el fer cas, el meditar sobre les observacions del senyor Vidal i Guardiola.

Al cap d'avall, la Comissió ha entès que s'havien de posar unes limitacions a llur exercici per part dels Diputats, de demanar augments de despeses, sense que hi hagués el corresponent augment en els ingressos. Això està aprovat.

Ho vol així el senyor Andreu? Vol que cada article tingui una substància intangible de tal manera que en tractar de la totalitat no s'hi pugui fer res més? Està bé; però resulta en el dia d'avui que hi han aprovades unes limitacions a aquestes facultats dels senyors Diputats, i això no impedeix pas que se n'introdueixin unes altres ultra d'aquestes, i en aquest sentit deu meditar la Comissió. Si després de meditar-ho, la Comissió no ho accepta, el senyor Vidal i Guardiola, si ho creu pertinent, formularà un article addicional i en ell dirà si aquesta lliure facultat dels Diputats es pot limitar més. De manera que el senyor Vidal i Guardiola el que feia no era altra cosa que facilitar la discussió per tal d'anar més de pressa. Ja veu, doncs, el senyor Andreu, com no impedirà que el senyor Vidal i Guardiola proposi un article addicional en el qual s'augmentin les excepcions o les limitacions dels Diputats, respecte de l'article 73.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Nosaltres havíem deixat passar sense formular cap observació l'article 73, perquè havia estat ja discutit dintre de la Comissió, i em sembla recordar que la forma com fou redactat ja va ésser el resultat d'haver introduït una nova limitació a l'article.

Creiem nosaltres que el punt de vista que ha plantejat el senyor Vidal i Guardiola respon a una veritable necessitat i en limitar la facultat del Parlament sobre la introducció d'esmenes en el Pressupost, sempre que aquestes esmenes impliquin un augment en les despeses, nosaltres hi estem absolutament d'acord en què aquesta lliure iniciativa deu ésser limitada en tot el possible.

Ara bé; creiem, per altra part, que les limitacions que introdueix l'article 73 de la nostra Constitució són suficients, perquè especialment la segona — no em vull fixar en la primera — de si s'han de reunir vint Diputats o discutir si se n'haurien de reunir més o menys, però la limitació que fa referència a què per l'aprovació d'aquestes esmenes caldrà la majoria absoluta de vots, per a nosaltres, si s'entén majoria ab-

soluta la majoria absoluta dels Diputats que constitueixen la Cambra, és una garantia suficient perquè és una garantia completa. Entenem que la majoria absoluta de la Cambra ho pot fer tot, àdhuc tirar a terra el Govern. Si pot tirar a terra el Govern, no seria lògic mai que el Govern estigués per damunt de la majoria absoluta de la Cambra. Si aquesta majoria absoluta s'hagués d'entendre només dels Diputats presents, aleshores sí que demanaríem un aclariment en el sentit de què s'entengui sempre que és la majoria absoluta de la Cambra plenament constituïda.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo, per a donar totes les facilitats, vaig a proposar-li a la Comissió que mentre es discuteix encara que sigui a 150 quilòmetres per hora o es lleigeixen els articles que queden sense discussió, em doni temps, que no necessito gaires minuts, de redactar el projecte d'un article addicional, que, al meu entendre, és indispensable, perquè malgrat les manifestacions del senyor Ruiz i Ponseti jo pregunto: El dia que ens trobem en aquesta Cambra amb una proposta d'augment de despeses signada per vint Diputats — no vint per tots els Diputats de la Cambra, tots, Majories i Minories — on per dissimular — i uso una paraula amable — es digui o es proposi un augment de despeses de 20.000 pessetes i que aquestes despeses es cobriran amb un ingrés que sigui una comèdia i que ho sàpiguen els Diputats que signin i els que no signen, quina serà l'autoritat d'aquest Parlament per a dir que aquesta esmena no és constitucional? Jo voldria dir-li al senyor Ruiz i Ponseti, al qual agraeixo totes les seves observacions, que esmento sempre l'exemple del Parlament anglès, no perquè sigui partidari de copiar res, sinó perquè els bons exemples val la pena de tenir-los presents; que si el Parlament anglès té, per exemple, sis-cents deu Diputats, sis-cents nou dels quals — que és una mica més de la majoria absoluta — proposen una esmena augmentant 1 lliura esterlina en les despeses, el President no dona lectura a aquesta esmena. Ja veu, senyor Ruiz i Ponseti, si un país que no té Constitució, però que és el més lliure del món, si aquest país ha sabut veure que el prestigi del parlamentarisme exigeix precisament que els Diputats no puguin caure en la tentació, no ja de formar una majoria absoluta, sinó, com dic, ni tan sols per la unanimitat de la Cambra poden donar lectura o demanar a la Presidència que doni lectura d'una esmena augmentant despeses per 1 lliura esterlina... Això és el que a mi em preocupa. Si nosaltres tenim aquí que vint Diputats poden fer la comèdia de presentar un augment de despeses amb uns ingressos que seran o no seran efectius, que poden ésser en el paper, que desgraciadament ja sabem que són en el paper els ingressos més que les despeses moltes vegades, aleshores, és que el President de la Cambra s'haurà d'informar d'algú? A qui preguntarà el President de la Cambra, que és l'autoritat en aquesta matèria i no és el Govern, perquè a Anglaterra no és el Govern, sinó el President de la Cambra que diu no a aquest Parlament? Quina serà l'autoritat que ho reguli? A això es referia la meua pregunta. Per con-

següent, com que encara queden cinc o sis articles d'aquest títol, jo no vinc aquí a entretenir, senyor Andreu, ni a fer cap altra d'aquelles coses que la V. S. ha dit a les quals jo no havia donat lloc, i, per consegüent, ha estat una precipitació almenys de la V. S. que jo oblidaré, però suposo que no ho repetirà la V. S. Doncs bé, jo, mentrestant, proposaré un article addicional en el sentit de què es doni autoritat a la Presidència de la Cambra, que és l'única en aquesta matèria que pot defensar el prestigi del Parlament, a l'objecte de què es pugui assessorar degudament i quan consideri que l'esmena és una comèdia sigui ella l'única autoritat que ni la Cambra li pugui discutir, que interpreti la Constitució i digui que aquesta esmena no es llegeixi, perquè aquesta esmena és anticonstitucional. Si el senyor Andreu creu que valdria la pena entre tots de posar-nos d'acord i redactar l'article 73 novament, potser seria millor.

El Sr. ANDREU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. ANDREU : Senyors Diputats : Jo crec que no dec haver sabut fer-me entendre quan jo he contestat al senyor Vidal i Guardiola. Jo deia i sostenia que tot el que discutíem el senyor Vidal i Guardiola i jo, responia únicament i exclusiva a un criteri personal.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Com sempre.

El Sr. ANDREU : Perquè jo, en nom de la Comissió, només puc rebutjar o defensar o acceptar una esmena prèvia informació de la Comissió ; però o jo no entenc el mecanisme parlamentari o la meua poca pràctica fa que jo desconegui totes aquestes coses, perquè jo tinc el ple convenciment de què l'única fórmula que hi ha de discutir sobre qualsevol matèria dintre de qualsevol capítol de l'Estatut Interior, és l'existència d'una esmena que prèviament l'hagi informat la Comissió i aleshores qualsevol company de la Comissió s'aixeca per a dir si s'accepta o es rebutja. Jo dic al senyor Vidal i Guardiola que en ús del seu perfecte dret pot presentar qualsevol esmena, i de la mateixa manera que s'ha ajornat l'aprovació d'un article dient que calia reunir la Comissió, en reunir-se la Comissió pot plantejar l'esmena la V. S., i aleshores jo l'acceptaré o la rebutjaré, no segons el criteri personal meu, sinó segons el criteri que hagi adoptat la majoria de la Comissió. No hi ha el menor interès en posar entrebancs a la idea de vostè. L'únic que sostenia era que no es podia entrar en un debat sobre el fons d'una qüestió, sense que abans hagués entrat a la Comissió i aquesta hagués estudiat l'esmena presentada. Ja he dit, repeteixo, que la V. S. té mitjans reglamentaris de presentar una esmena, que passarà a la Comissió en el moment que es reuneixi per l'altra, i aleshores l'acceptarem o no, segons la Comissió cregui pertinent.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Uns mots, per a preguntar al senyor Andreu que ara representa la Comissió en quin moment desitja tenir a la seva disposició l'esmena.

El Sr. ANDREU : Ara, perquè la Comissió es reuneix ara mateix.

El Sr. PRESIDENT : Resta clos l'incident.

(Es llegeixen i s'aproven sense discussió els articles 76, 77, 78, 79, 80 i 81.)

El Sr. PRESIDENT : Entrem al títol VII. Reforma de l'Estatut Interior. Aquí hi escauria un debat de totalitat, però com sigui que potser cap senyor Diputat vol consumir un torn en contra, es passarà a la discussió de l'articulat.

(Es dona lectura a l'article 82 i a un vot particular presentat per la Minoria socialista.)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, signant del vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Senyors Diputats : Com es pot veure de la comparació de l'article 82 segons dictamen de la majoria de la Comissió i el vot particular que nosaltres hem presentat, l'única diferència essencial resideix en substituir la possible iniciativa del President de la Generalitat per procedir a la reforma de l'Estatut Interior per la mateixa iniciativa del Consell Executiu. També deixem la iniciativa de la cinquena part dels Diputats i donem la possibilitat que mitjançant una espècie de referèndum provocat pels Ajuntaments de Catalunya es pugui demanar també la modificació de l'Estatut Interior. La primera part, la que fa referència a la substitució d'aquesta iniciativa, aquesta facultat personal que tornem a donar al President de la Generalitat i que nosaltres demanem que en comptes d'ésser una atribució purament personal passi a ésser atribució del Poder executiu, del Consell Executiu, és a dir, del Consell en ple mitjançant un acord pres en ferm pel Consell Executiu, creiem que després de tot el que s'ha dit en parlar de les atribucions del President, és essencial que no donem ara al President de la Generalitat aquesta facultat extraordinària que constituïria un nou motiu de coacció al Parlament i al mateix Consell Executiu. Aquesta amenaça constant que pugui ésser provocada per la voluntat d'un sol home la revisió constitucional, aquests períodes revisionistes són generalment catastròfics, i per a nosaltres constitueix això el perill d'una vertadera coacció.

Amb la creença de què s'ha de reunir la Comissió per un altre assumpte que fa referència al títol anterior, i com sigui que en discutir les facultats del President de la Generalitat van ésser admeses algunes esmenes sortides dels mateixos bancs de la Majoria que modificaven quelcom la figura presidencial, potser el nostre vot particular seria hora que en parléssim en el si de la Comissió que potser, si no tot, en part, podria ésser admès i figurar alguna part d'ell com a dictamen. Dono aquesta suggestió a la majoria de la Comissió, per si creu convenient, en vista de les modificacions introduïdes en el capítol anterior, pot ésser objecte de nova discussió o bé si l'hem de discutir plenament en aquest debat.

El Sr. ESPANYA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA : Per a contestar breument al senyor Ruiz i Ponseti i dir-li que la seva argumentació no ens ha convencut. Nosaltres no donem importància realment a aquest article en aquella part a què es refereix el senyor Ruiz i Ponseti, perquè creiem que és més adequat a la naturalesa de l'autoritat del President de la Ge-

neralitat el dret d'iniciativa aquest, que no pas al Consell Executiu. Tingui's en compte que qui nomena el Consell Executiu és el President de la Generalitat i, per consegüent, té poca importància que sigui el Consell o el President qui tingui aquest dret d'iniciativa. Per altra part, l'exercir el dret d'iniciativa té poca importància, perquè la iniciativa ha de venir aquí al Parlament i és el Parlament el que ha d'acordar si procedeix o no la reforma de l'Estatut. Per consegüent, que tingui el President de la Generalitat la iniciativa és donar potser major solemnitat a aquest dret, perquè no ens hem d'amagar que la llei que estem discutint és la llei fonamental, la llei constitucional de Catalunya, i l'hem de rodejar de totes les solemnitats perquè es pugui introduir una reforma en aquesta llei. Per això creiem que el dret d'iniciativa ha de correspondre al President de la Generalitat i no al Consell Executiu.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No és precisament per a rectificar, sinó per a demanar que la Comissió si no accepta cap dels nostres extrems, ja que ha estat tan amable de fixar la seva atenció en allò que fa referència als poders del President de la Generalitat, que ens digui també que no vol acceptar aquest dret d'iniciativa pels Ajuntaments de Catalunya. Nosaltres considerem molt adequat aquest dret d'iniciativa extraparlamentària de poder sol·licitar, no exigir, però sí sol·licitar, una revisió de la Constitució quan una part apreciable dels Ajuntaments de Catalunya la consideri necessària.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Per a dir que nosaltres no creiem pas que sigui missió dels Ajuntaments intervenir en la modificació d'una llei constitucional; no podem pas descendir a això, perquè els Ajuntaments tenen facultats dintre de la llei.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Em sembla que acostar-se al poble és ascendir i no descendir.

El Sr. ESPANYA: Dic que no podem rebaijar precisament la qüestió perquè la llei fonamental de Catalunya només es pot reformar per acord del Parlament amb les garanties que aquí es determinen. Aquest dret d'iniciativa hem cregut donar-lo al President per a revestir al càrrec de President de major autoritat; per consegüent, ja que la reforma d'una llei constitucional ha de rodejar-se de totes les solemnitats degudes, és pel que creiem indispensable que aquest dret d'iniciativa el tingui en aquest moment el President de la Generalitat.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Només dos mots. Realment, quan va ésser hora de refrendar l'Estatut de Catalunya que ha estat l'origen de les nostres llibertats, d'aquesta espècie de llibertat de què gaudim ara, es va cridar als Ajuntaments, es va demanar un referèndum dels Ajuntaments. Jo no volia usar aquest

argument, però em sembla que en nom de la majoria de la Comissió és una vertadera heretgia que es digui que acostar-nos al poble és rebaijar-nos, em sembla...

El Sr. ESPANYA: Rebaixar la funció.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Em sembla que aquesta paraula de rebaijar no és pas acceptable que es doni al significat d'acostar-se al poble, i acostar-se als Ajuntaments és realment acostar-se al poble.

El Sr. PRESIDENT: Mantenien el vot particular? (*Veus d'assentiment en la Minoria socialista.*) Passa a votació.

(*En votació ordinària és rebutjat el vot particular. Han votat a favor els senyors Diputats d'Unió Socialista de Catalunya. És aprovat l'article 82.*)

(*Es dona lectura a l'article 83 i a un vot particular presentat pels senyors Diputats de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Hem formulat un vot particular demanant la supressió de l'article 83 de l'Estatut, perquè realment ens sembla que no pot respondre a cap propòsit ni a cap conveniència en el procediment a seguir per a la reforma de l'Estatut. Estableix l'article 83 el següent: «Per a l'aprovació d'una proposta de reforma en el cas a de l'article 18 de l'Estatut de 15 de setembre del 1932, caldrà el vot favorable de les dues terceres parts dels Diputats que formen el Parlament català.» En l'article 18 de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents s'estableixen dos casos en els quals la reforma de l'Estatut és possible: Un, per iniciativa de la Generalitat; un altre, per iniciativa del Govern de la República. En el vot particular que acaba de defensar el senyor Ruiz i Ponseti demanaven dues coses: una, que la iniciativa partís, en lloc del President de la Generalitat, del Consell Executiu. Jo no m'he sumat a la proposta en nom d'aquesta Minoria, perquè com ja en discussions d'articles anteriors vàrem posar que en definitiva el Consell Executiu en la seva mateixa existència depenia del President de la Generalitat, potser era una qüestió de paraules el que atribuïssim la iniciativa al President de la Generalitat, o al Consell Executiu. I en quant a la intervenció dels Ajuntaments, no ens hi hem sumat, perquè precisament en l'article 18 de l'Estatut, en aquest cas a, ja s'estableix que els Ajuntaments han d'intervenir-hi, però no per a exercir el dret d'iniciativa de proposar la reforma, sinó per a aprovar la reforma, en virtut d'allò disposat en l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. I tenint ja en aquell moment la seva missió pròpia, no ens sembla a nosaltres que hauríem d'atribuir-los a més el dret d'iniciativa de la reforma.

Però en l'article 83, la supressió del qual proposem nosaltres ara, s'estableix a judici nostre una anomalia i és que quant la iniciativa de la reforma de l'Estatut parteix de la Generalitat i compta ja amb el referèndum dels Ajuntaments de Catalunya, s'imposi la necessitat d'un quòrum major en el nostre Parlament; és a dir, que en aquest cas es necessiti l'aprovació per les dues terceres parts dels Diputats del Parlament català. I jo pregunto: Si la proposta de reforma ha vingut formulada en la seva iniciativa per la Generalitat; si ha obtingut, mitjançant el referèndum dels Ajuntaments de Catalunya, l'aprovació dels Ajuntaments de Catalunya, ¿per què hem d'exigir que l'aprovin les dues terceres parts de Diputats?

Suposem nosaltres que ultra el President de la Generalitat i ultra dels Ajuntaments de Catalunya que l'hagin aprovat per majoria, compti aquí amb l'adhesió i la conformitat de la majoria dels Diputats; és que és lògic que una minoria de Diputats pugui oposar-se a la iniciativa de la Generalitat i a la voluntat dels Ajuntaments de la nostra terra? Creiem nosaltres que fóra absolutament contrari a la lògica i creiem a més que fóra fonament pertorbador, perquè en aquest cas hi hauria una minoria de Diputats del Parlament de Catalunya que podria oposar-se a la voluntat clarament manifestada a la nostra terra, establint un dualisme i una pugna que fóra difícil de resoldre.

Per aquesta raó, nosaltres creiem que ha de suprimir-se l'article 83, que estableix una distinció entre el cas *a* i el cas *b*, o sigui, el cas en què la iniciativa ve de la Generalitat i el cas en què la iniciativa ve del Govern de la República, i que tant en un cas com en altre n'hi hagi prou per a la reforma amb què la proposta, després d'haver seguit tots els altres tràmits, compti amb l'acord o l'adhesió de la majoria del Parlament de Catalunya, perquè aquesta majoria del Parlament ve ja recolzada per la majoria dels Ajuntaments de la nostra terra, i no sols per la conformitat, sinó per la iniciativa del Govern de la Generalitat.

Jo crec que si la Comissió hi reflexiona i hi medita, veurà que aquesta proposta nostra és fonamentada, i suprimirà el que pot ésser motiu d'un conflicte greu quan hi hagi una proposta de reforma de l'Estatut de Catalunya.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: La nostra Minoria ha d'expressar la seva coincidència amb les paraules que acaba de dir-nos el senyor Ventosa i Calvell. Nosaltres creiem que aquest criteri d'ara és més sa que no el que fa un moment estàvem discutint amb el senyor Vidal i Guardiola. Creiem que no ha d'haver res superior a la majoria absoluta del Parlament, i que aquesta obligació de què per a un acord determinat, encara que sigui un acord tan solemne com la modificació de l'Estatut, s'hagin de reunir les dues terceres parts dels Diputats del Parlament, és una condició francament pertorbadora. Sempre que un Parlament es trobi que la majoria d'ell és partidària d'una cosa determinada, si aquella cosa no es fa, aquell Parlament viurà en pertorbació perpètua, perquè la majoria que pot obligar prendre tota una pila d'acords, en no poder prendre, en només tenir privat aquest sol acord, el de la reforma de la Constitució, farem que aquell Parlament de fet no pugui fer feina útil, i de fet obliguem a la llarga a la dissolució d'aquell Parlament; és a dir, fem una feina dissolutòria i anem contra els veritables principis democràtics que és un imperi simplement de la majoria.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats: Nosaltres creiem en la necessitat d'aquest article per

les raons que vaig a exposar. Com deia molt bé el senyor Ventosa i Calvell, l'article 83 té relació amb l'article 18 de l'Estatut. En l'article 18 de l'Estatut que fou aprovat per les Corts Constituents, es preveia que l'Estatut podia ésser reformat, i es deia que ho podia ésser de dues maneres: o per iniciativa de la Generalitat, o per iniciativa del Govern de la República. Ara bé; la iniciativa de la Generalitat suposa, perquè pugui ésser reformat, l'aprovació del Parlament i després el referèndum dels Ajuntaments; és a dir, més o menys el mateix procediment que hi hagué en part per a poder obtenir de les Corts Constituents l'aprovació de l'Estatut, o sigui l'aprovació per l'assemblea de la Diputació que existia en aquell moment a la Generalitat i després el referèndum dels Ajuntaments ultra el plebiscit. En l'article expressat es posen unes garanties especials al Parlament de les Corts Constituents, i aquestes garanties especials s'inclouen en l'article 18 en quant a l'aprovació que ha de donar el Parlament de la República espanyola per a la reforma de l'Estatut, dient-se taxativament que en un i altre cas, en els dos casos en què es vulgui reformar l'Estatut serà precis per a l'aprovació definitiva de la Llei de reforma de l'Estatut les dues terceres parts dels vots de les Corts. Nosaltres hem cregut que per a garantia nostra, ens havíem de posar en igualtat de condicions, perquè si bé aquí mantindrem sempre aquest Estatut i quan vulguem reformar-lo serà en el sentit d'avançar en el terreny de l'autonomia per a obtenir del Poder central majors facultats, a Madrid passarà al revés, i és que allà hi haurà la tendència a reformar-lo per a treure'n a nosaltres facultats. Per consegüent, si nosaltres varem proposar a Madrid — que aquesta fou una exigència dels nostres Diputats — que, per a lligar una mica a les Corts Constituents de Madrid, es donés una garantia a Catalunya de què no es podia reformar l'Estatut per qualsevol campanya en un moment determinat, sinó que es necessitaven les dues terceres parts...

El Sr. RUIZ I PONSETI: Aquesta afirmació és ofensiva per a la gent de Madrid.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència no toleraria cap ofensa per un altre Parlament, ni pel Govern, ni per les Institucions de la República.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

El Sr. ESPANYA: No hi ha ofensa; jo parlo de facilitats per a fer una llei. Ja sap el senyor Ruiz i Ponseti que les lleis per a existir sempre necessiten naturalment la majoria, però hi han determinats casos en els quals es necessita un quòrum especial, el mateix per a donar efecte retroactiu a una llei, que per a la reforma de la Constitució del Parlament. Nosaltres hem seguit el camí que a les mateixes Corts Constituents els nostres Diputats imposaren, precisament com a criteri seu, en establir i fer votar l'Estatut de Catalunya.

Únicament era en aquest sentit de què si nosaltres admetem com a bo per a nosaltres mateixos que la reforma de l'Estatut es pugui fer per majoria única-ment de vots, en les Corts de la República diran que

volem només la majoria i amb majoria de Diputats hi haurà el suficient quòrum per a presentar i aprovar una Llei de reforma de l'Estatut. És per a posar-nos en igualtat de condicions, i perquè tenim un criteri fixat en l'Estatut, que semblava natural que seguíssim amb el procediment establert. Res més que per això.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Em sembla que el senyor Espanya sofreix una confusió entre l'Estatut Interior i l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. Aquesta confusió té dos aspectes. A un dels aspectes no m'he referit abans, perquè com en el vot particular demanàvem la supressió, em semblava inútil ficar-me en qüestions que podien venir ja resoltes per la supressió, si hagués estat acceptada per la Comissió. Però fixi's la Comissió i fixint-se els senyors Diputats en el següent: estem aquí en un títol que diu: «Reforma de l'Estatut Interior» i ve després un article que és l'article 83, que diu: «Per a l'aprovació d'una proposta de reforma en el cas a de l'article 18 de l'Estatut de 15 de setembre del 1932 (que no és l'Estatut Interior, sinó que és l'Estatut aprovat per les Corts Constituents) es necessitaran tals i quals requisits. Absolutament està fora de lloc que en el títol en el qual es tracta de la reforma de l'Estatut Interior hi posem un article que fa referència a la reforma de l'Estatut exterior. És absolutament fora de lògica, fora de lloc dintre de tota la contextura del nostre Estatut Interior. De manera que fos com fos, encara que es volgués mantenir aquest article, hauria d'anar fora, no podria figurar en aquest títol que tracta de la reforma de l'Estatut Interior.

Però, a més, en quant al fons, jo li diré al senyor Espanya que sofreix la mateixa confusió. En l'Estatut aprovat per les Corts Constituents s'estableix, i fa molt bé d'establir-se; que per a la reforma d'aquell Estatut aprovat per les Corts Constituents es necessita la majoria de les dues terceres parts dels Diputats de les Corts espanyoles. I és natural; l'Estatut aprovat per les Corts Constituents no estableix un règim federal, però té un cert caràcter d'una llei paccionada entre Catalunya i el Poder central, i és natural que una de les parts no pugui reformar aquell Estatut que ha estat aprovat per les Corts Constituents si no és amb determinades garanties, i una d'aquestes garanties és que hagi de comptar, pel cantó de Madrid, amb els vots de les dues terceres parts de Diputats de les Corts Constituents, i pel cantó de Catalunya, amb la iniciativa de la Generalitat, amb el referèndum dels Ajuntaments i amb l'aprovació del Parlament, raó per la qual nosaltres posarem en la nostra pròpia facultat de reformar majors limitacions que les que l'Estatut de les Corts Constituents ens imposa? Però nosaltres mateixos ens tallàriem les facultats, i jo crido l'atenció a la Comissió i als senyors Diputats sobre això. Imagineu que vingui aquest cas. Hi ha per part del President de la Generalitat, una iniciativa de modificar l'Estatut Interior de Catalunya.

El Sr. ESPANYA: Exterior.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Aquí diu Interior!

Aquesta iniciativa passa a referèndum dels Ajuntaments. En el cas a de l'Estatut, és l'Estatut exterior, no és això? Bé. Doncs en aquest cas, imagineu-vos. Hi ha una iniciativa que ve del President de la Generalitat, que compta amb l'aprovació del referèndum dels Ajuntaments de Catalunya; que ve al Parlament i que compta amb l'aprovació del 60 per 100 dels Diputats que formen part del Parlament de Catalunya; però hi ha un 40 per 100 que s'oposa a allò que volen el President de la Generalitat, i que ha aprovat el referèndum d'Ajuntaments de Catalunya, i aleshores jo pregunto a la Comissió: què passa? Com resoldrem el conflicte? Ens trobem nosaltres en un carreró sense sortida, i nosaltres mateixos ens hauríem creat aquest carreró en establir una limitació que no ens ve imposada per l'Estatut aprovat per les Corts Constituents. Per això dic a la Comissió: Sense amor propi de cap mena, tinguin a bé reflexionar sobre aquest punt que té una importància extraordinària, que pot ésser l'origen d'un conflicte molt seriós a Catalunya, que no hi tenim cap avantatge en mantenir aquest article i, per consegüent, jo he d'insistir en el vot particular demanant la seva supressió.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Per a dir al senyor Ventosa que nosaltres no en fem pas qüestió de criteri tancat. Que aquest article està aquí per iniciativa d'un company nostre de Comissió, que no està present, el senyor Rovira i Rovira, del qual ja sabem la competència d'ell en aquestes matèries. El nostre company ens crida l'atenció dintre de la Comissió sobre la necessitat de què hi poséssim determinades garanties per aquesta reforma de l'Estatut Exterior a què es refereix aquest article — que aquí nosaltres no parlem pas de l'Estatut Interior —, i, naturalment, l'article 18 de l'Estatut Exterior parla precisament i estableix que les dues terceres parts dels Diputats de les Corts Constituents són els que han d'aprovar aquell Projecte de Llei, perquè aquella aprovació tingui validesa, i per això nosaltres crèiem que no havíem d'oposar-nos-hi. De totes maneres, nosaltres no fem pas d'això qüestió de criteri tancat, com ja he dit, i jo demanaria a la Presidència que s'ajornés la discussió d'aquest article per quan es reuneixi la Comissió i així veurem si hi ha manera de confeccionar-lo.

El Sr. PRESIDENT: Quan la Comissió passi a reunir-se amb motiu de l'article 73, podrà també estudiar l'article del qual ara parlem. Hi ha, encara, una esmena.

Un Sr. SECRETARI (Llegeix.): «Els Diputats que signen tenen l'honor de proposar que en tots els articles del Projecte d'Estatut Interior de Catalunya, sigui substituïda la denominació de «Conseller Delegat» per la de «Primer Conseller».

Palau del Parlament, 10 de maig del 1933. — Folch, Armendarès, Rossell i Vilar, Fàbrega i Irla.»

El Sr. ESPANYA: La Comissió accepta aquesta esmena.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja s'havia votat sobre d'això.

El Sr. PRESIDENT : No es torna pas a discutir sobre el que ja s'hagués aprovat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Era una petita broma, senyor President.

(*Es dona lectura a una disposició transitòria, presentada pels senyors Diputats de Lliga Catalana.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Senyors Diputats : Estem acabant, pot dir-se que està acabat ja, el debat sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya. Ens trobem en un moment que hauria d'ésser solemne, i jo em sento una mica emocionat davant de la necessitat que potser siguin les meves paraules les darreres que es pronuncin, amb un caràcter general, sobre aquest extrem importantíssim de la nostra activitat parlamentària. Aquestes paraules vénen motivades d'una manera directa pel vot particular que presenta la Minoria de Lliga Catalana en la proposició d'un article addicional que ve a ésser un resum, diguem-ne, de les qüestions que hem discutit durant tant temps, però que encara que les haguem discutit extensament tenen tanta importància que bé mereix que en un moment i un altre, i un altre, el Parlament se'n preocupi, com s'hauria de preocupar, absent i tot, com desgraciadament està, de l'actuació del Parlament l'opinió de Catalunya. Perquè en aquest vot particular i article addicional, es planteja novament aquest problema cabdal de la duració que ha de tenir el nostre Parlament — dic «el nostre Parlament» i aquesta paraula «nostre» està ben dita, perquè és en aquest Parlament que estem reunits en el moment actual.

Potser caldria que fes un petit resum de l'efecte que produeix en general tota aquesta obra d'organització política que havia de venir a tancar l'Estatut Interior que estem a punt d'aprovar. Jo no voldria, amb tot, que les meves paraules poguessin ésser molestes per ningú, i que se'ls atribuís la intenció agressiva que moltes vegades es veu en el que jo dic, generalment amb el millor propòsit i sense cap segona intenció política. Us diré solament, que potser realment d'aquest Estatut Interior que el senyor Espanya ha qualificat ara de «la nostra llei fonamental», potser tenint-ne la idea que sigui la nostra llei fonamental, potser no arribi a ésser-ho pas gaire ; que en aquest Estatut Interior si l'examinem detingudament ara que el podem apreciar ja en el seu conjunt, més que una organització dels nostres poders polítics, quasi l'única cosa que hi veurem és una enumeració de les moltes matèries sobre les quals ha d'actuar el Parlament de Catalunya. Perquè les nostres institucions polítiques fonamentals que havíem d'organitzar, en rigor no són més que les que ja hi ha organitzades en l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, que aquesta sí que és la nostra llei fonamental. Quasi podríem dir que fent un símil que tots els que hem tingut l'obligació de manejar lleis hem d'emprar sovint, podríem dir que l'Estatut aprovat per les Corts Constituents és la nostra llei fonamental ; aquest Estatut que ara estem discu-

tint i estem a punt d'aprovar, quasi no és més que el Reglament d'aquella llei fonamental, un Reglament en el qual hem introduït ben poques novetats, no hem fet en el substancial, gaire més que calcar allò que les Corts Constituents ens han donat. Sobre el restant no fem quasi altra cosa que enumerar les moltse lleis que més endavant es faran.

Si repassem un per un els articles d'aquest Estatut que anomenem Interior, veiem que cada vegada anem dient : «tal matèria es regularà d'acord amb allò que determinarà una llei» ; títols hi ha en els quals, en sis ratlles, en cinc d'aquests articles, es va dient : «sobre tal matèria s'estarà a allò que determini una llei».

¿Vol dir això, no obstant, que aquest Projecte que anem a aprovar pròximament, potser immediatament, no té importància per a nosaltres ? No. Jo crec que de totes maneres en té molta ; si altra cosa no, voldrà dir que el Parlament actual ha volgut ésser excessivament discret preparant-se primer a les aspiracions de l'opinió de Catalunya, per a anar a escometre més endavant tots aquests grans problemes que tenim l'obligació de resoldre en ús de l'autonomia política que després de tants anys de lluita i de treball entre tots hem aconseguit. És aquesta possiblement una obra discreta i aquest possiblement serà el major títol de glòria i de mereixements que l'obra que anem a votar pugui tenir. Però pel mateix que es tracta solament d'aquesta obra modesta, diem que aquest Parlament està demostrant que no vol anar a escometre unes empreses potser superiors a aquelles per a portar a terme les quals se sent amb forces. Potser vol dir que precisament per a això s'hauria de dir que limitant-nos a la nostra esfera d'acció, però posant-nos a to amb l'opinió de Catalunya i a to amb el moviment universal polític, potser això és que convindria que sense gosadia que no hem de tenir, sinó posant-nos a to, com dic, amb el moment en el qual vivim, prenguéssim un acord adoptant aquest acord addicional que ve a significar que ens limitem en les nostres tasques a aquelles per les quals fonamentalment fórem elegits pel vot dels electors catalans.

No podem oblidar, senyors Diputats, que tots varem ésser elegits en un moment en què malgrat les passions que s'havien d'interposar entre els uns i els altres, varem ésser elegits en un moment efusiu de la vida política de Catalunya. Varem ésser elegits dos mesos després de l'aprovació de l'Estatut ; hi havia aquella satisfacció interior dels catalans, derivada del comprendre que els hi havia arribat l'hora de poder-se governar per si mateixos i de tenir la responsabilitat dels seus propis actes en la vida política, però no naturalment amb aquell mateix escaï apassionat de les eleccions anteriors que varen portar la República. Però el cert és que per damunt de les diversitats hi havia aquest sentiment de què s'anava a elegir els representants del poble, els representants del poble sense una comesa directa, sense res que directament ni indirectament vingués a representar un mandat imperatiu. Es volia que fossin elegits catalanistes de tots els matissos i de totes les gammes ; i és veritat que no varen ésser elegits de tots els matissos i gammes, perquè gammes de catalanisme varen res-

tar fora, o gairebé fora; però es volia que fossin els catalanistes perquè en conjunt el Parlament de Catalunya fóra la representació del pensament polític de Catalunya.

Però ara bé: una vegada realitzat aquest acte del Cos electoral, ¿quina és la missió que nosaltres ens hem de donar? ¿Es que no ens hem de donar la fixació del nostre comès en l'esdevenidor? Nosaltres proposem que després d'haver-se discutit les quatre o cinc lleis fonamentals que pròpiament podríem dir-ne lleis complementàries, que són les que han de marcar l'organització política i administrativa interior de Catalunya, o sigui després de discutir i aprovar aquest Estatut Interior, la Llei municipal, la reorganització del Tribunal de Cassació, la Llei electoral, i, si és que cal, la Llei de Divisió Territorial de Catalunya, el Parlament donés per finida la seva tasca sense perjudici, naturalment, que mentre aquestes lleis es discuteixin i s'aprovin, es discuteixin i s'aprovin també totes aquelles altres que per causes incidentals puguin ésser considerades urgents a judici del Govern i del propi Parlament de Catalunya. Però acabada aquesta missió pròpiament organitzadora, ¿no fóra el més lògic i el més discret que el Parlament donés per finida la seva tasca?

Faltàriem a la sinceritat que han d'inspirar les nostres paraules si jo no us digués que aquesta esmena respon per part de la Minoria de Lliga Catalana a una obligació imperiosa que té contra ella des de quan es va presentar a demanar el sufragi al Cos electoral de Catalunya. La Lliga Catalana, que aleshores encara no tenia aquesta denominació, si bé és igual, perquè eren els mateixos homes i els inspiraven les mateixes idees, la Lliga Regionalista va publicar aleshores un manifest en el qual es declarava terminantment que entenia que les tasques del futur Parlament que s'anava a elegir aquells dies havien d'estar limitades en aquesta forma. I nosaltres mancaríem a un deure que tenim amb els nostres electors, i que tan com amb els nostres electors tenim amb tot el Cos electoral de Catalunya, si arribada l'hora no complísim la paraula donada i no féssim la proposta davant de l'actual Parlament de què aquest prengués l'acord de conformitat a allò que nosaltres teníem demanat. *(Un senyor Diputat de la Majoria diu unes paraules que no s'entenen clarament.)*

Prou sé que se'm podria dir que vosaltres no ho teníeu demanat, que no ho teníeu ofert així. Sí; ja sabem que vosaltres no ho havíeu ofert, que vosaltres no ho havíeu demanat, que vosaltres no esteu lligats amb la mateixa forma que nosaltres en aquest respecte; però això no vol dir res. Nosaltres complim amb el nostre deure, amb el nostre oferiment; vosaltres votareu segons entengueu convenient, si bé tinc el convenciment de què si ho considereu bé, guardareu la mateixa proposta nostra.

El Sr. SELLÉS: I sense aprovar la Reforma Agrària?

El Sr. DURAN I VENTOSA: Sí. Si no té res a veure això. Desitjava no recollir interrupcions; però no obstant em permeto recollir aquesta del senyor Sellés. Jo penso que ell creurà que el Projecte de Reforma Agrària no necessita per ésser aprovat tant de temps com el que es necessitarà perquè puguin ésser aprovades les Lleis municipals, d'Ordinació del Tribunal de Cassació, Llei electoral, i Llei de Divisió Territorial de Catalunya. Per pessimista

que sigui el senyor Sellés, crec que no creurà que existeixin tantes dificultats, que es necessiti tant de temps com el que suposaria el transcurs necessari per aprovar les lleis que hem esmentat.

Em fan observar els meus companys de Minoria que sens dubte el senyor Sellés s'ha figurat que només es podrien aprovar aquestes lleis, segons el nostre criteri; i jo no he dit això. El vot particular diu que tenint en compte el caràcter constituent de l'actual Parlament, aquest restarà dissolt quan hagi aprovat l'Estatut Interior, Llei Municipal, Llei d'Organització del Tribunal de Cassació, Llei electoral, etcètera, la qual cosa no vol dir que el Parlament no pugui intervenir en totes aquelles gestions que puguin tenir un interès o caràcter urgent.

Jo desitjaria, no és en to polèmic, sinó perquè jo crec que la solemnitat en aquests mateixos moments ho requereix, fer una al·lusió. Jo desitjaria, ja que hem estat tant modestos en les Lleis interiors, que ens donem per a l'organització dels nostres Poders, no hem fet res per a tenir iniciativa pròpia, i imprimir un segell especial a les nostres lleis, potser amb la idea de no separar-nos massa de les coses que passen als altres llocs, procuréssim posar-nos un xic a l'unísson amb el moviment polític general del món i que previnguéssim els perills que per tot arreu surten i que els previnguéssim amb un esperit ben democràtic i ben català.

No desitjaria — l'altre dia va donar lloc a un petit incident una al·lusió d'aquestes — no desitjaria fer de profeta de mals averanys. No en parlem i davant dels temors d'alguns dels nostres companys d'aquest Parlament, diré que jo no crec en l'existència possible de poders despòtics nascuts a Catalunya i arrelats a Catalunya. Crec que els catalans portem tots a dintre nostre prou instint de llibertat perquè no hi hagi la possibilitat de què dintre de Catalunya es creï un poder despòtic. Però així com ho crec d'aquesta manera a casa nostra, no tinc la mateixa seguretat, la mateixa convicció, ni la mateixa confiança quan es tracti d'altres Poders que ens siguin aliens.

Els moments actuals respiren uns ambients que inexactament es qualifiquen sovint de Dictadures, paraula la qual no és la que exactament correspon. En els moments actuals els despotismes estan entronitzant-se sovint per damunt de les llibertats o de les democràcies. Un periòdic anglès publicava l'altre dia una tristíssima llista dels Governos despòtics que hi han a Europa. Era justa? No era justa aquella llista? Al meu humil criteri la vaig trobar exagerada, però és indubtable, no obstant, que a Europa dominen els règims de despotisme i de tirania per damunt de l'esperit de democràcia i de llibertat.

Però quin és, i és en aquest sentit que ens hauríem de preocupar, el corrent veritable del temps? És la d'una contradicció naixent entre dues necessitats. Una la de l'existència de Governos forts, l'altra la de garantir el poble contra la fortalesa d'aquests Governos. I com es pot resoldre aquesta antinòmia?

Hem sentit algunes dies, des dels bancs de la Majoria, que s'ha preconitzat l'altíssima conveniència de la constitució de Governos forts i de Parlaments llargs, i jo em permetré exposar que no és aquest el corrent dels temps, que no és aquest el remei per a resoldre aquestes dificultats naixents de la complicació de la vida política, administrativa, econòmica i social del dia d'avui, que requereix, per una banda,

una gran competència i una gran energia en els que governen, però que requereix també unes grans garanties per part dels de baix.

I això, potser ho trobareu a imitació d'aquell poble que ens ha ensenyat a tots de Dret i de Política, les institucions del qual evidentment no poden ésser aplicables en el dia d'avui d'una manera exacta, però en les quals podem trobar sempre l'origen de la major part de les nostres idees: el poble romà. Potser a imitació d'algunes de les institucions del poble romà, potser s'està trobant avui en el món la solució present. I aquesta solució, que potser indirectament o instintivament ja és la mateixa que practica o que vol implantar la Majoria de l'Esquerra Republicana, però amb una equivocació, o una diferència de matisació que entenc substancial, és la de què els Governos siguin molt forts, mentre estan assentats en una majoria. Evidentment, els Governos assentats en una majoria en els moments actuals, poden ésser tan forts com estem veient àdhuc en països que són veritables models de democràcia, on es donen poders discrecionals, poders màxims, poders de Govern, perquè puguin resoldre els conflictes en preferència a fer-ho en grans assemblees, en les quals és impossible, si no difícil del tot.

Ens trobem en aquests moments en una situació anàloga a allò que ocorria en temps de la guerra, quan no hi hagué altre remei que confiar poders discrecionals als Governos, perquè davant de l'enemic la discussió era no solament perillosa, sinó que fins i tot podia esdevenir ruïnosa. Semblantment a això, passa avui encara que no es lluiti amb la sang, però la lluita és per la vida, perquè la vida és la que tenen exposada aquests milions d'homes que no tenen mitjà de treballar. En aquests moments es va a parar a aquesta solució que els representants autèntics del poble facin d'una part de les seves facultats per a confiar-les discrecionalment i temporalment a un poder màxim.

Però ara bé; perquè això pugui ésser, és indispensable que les assemblees tinguin una renovació constant i — permeteu-me la paraula, que la crec més ajustada, encara que no sigui gaire parlamentària — a una renovació constantment fresca. És a dir, que aquells que deleguen les seves facultats, els que tenen un vot de confiança absoluta i de vegades excessiva, aquests que representen el poder màxim, aquests tinguin el seu poder molt recentment refrendat pel poble.

Així veiem, per exemple, com als Estats Units immediatament després de les eleccions presidencials, quan els components de les Cambres acaben d'ésser elegits pel poble mateix, van a resignar una gran part de les seves funcions al President, que també tenia un mandat fet molt fresc, fet de poc temps. Però calculeu si això hauria estat possible si s'hagués tractat dels poders de Mr. Hoover, per exemple, i quan l'opinió americana estava divorciada dels que la representaven a les Corts legislatives americanes donant-se poders discrecionals.

Desitjaria que se m'entengués, i temo que les meves paraules no siguin prou expressives per a fer-vos arribar el meu convenciment. Però dic que jo penso que la fórmula moderna, a la qual s'han d'atendre els pobles que vulguin un

veritable progrés polític, serà aquesta: Permetre la garantia de tots els drets que han de tenir els representants legítimament autoritzats pel poble, amb la facultat, amb la possibilitat — que aquesta ja la tenim — per a donar tota la força necessària als que en un moment donat necessitin de la plena responsabilitat i de la consciència del seu deure i que, davant de la història, han de respondre dels molts conflictes que la vida moderna planteja.

Però per a fer això es necessita que els representants del poble tinguin uns poders recents, i és per això que hem de témer els Parlaments llargs, els Parlaments indefinidament llargs, perquè quan un Parlament és llarg perd l'autoritat necessària per a poder anar a exercir aquestes funcions altíssimes i delicades a què el pot obligar en certs moments el seu patriotisme.

Un dia el senyor Rovira i Virgili — no un dia, diversos dies, fins diria molts dies — ens defensava com a solució contra els perills que indicàvem — i es tracta d'un tema ja exhaurit — que els mateixos Parlaments ja tindrien la facultat d'acordar la seva pròpia dissolució. I heus aquí que estem en un moment en què aquest Parlament podria veure, si no en forma de suïcidi, que aquesta forma és immoral sempre, sinó en forma d'un compliment d'un deure amb el propi cos electoral, si el Parlament actual pot limitar la seva esfera d'acció, assenyalant-se a si mateix quina és la seva missió més alta i transcendental, aquella que pot realitzar amb plena autoritat, i és per això que us proposem aquest article addicional.

¿Creuen que hi ha d'haver aquella llei el senyor Sellés i els senyors Diputats? ¿Creuen que han d'ésser dues, tres, quatre lleis o més, que consideren essencial que sigui aquest Parlament el que les discuteixi i els que les voti? No crec que això hagi d'ésser una dificultat insuperable. Pretenem només nosaltres amb això assenyalar l'esfera d'acció de la nostra activitat. Hem assenyalat ací les lleis que havíem indicat en el nostre programa electoral que havíem de complir amb els nostres electors. Podreu, no obstant, proposar l'altra fórmula que vulgueu, però sempre tenint en compte que no es tracta d'un simple regateig, de què el Parlament actual visqui un any o dos anys. No és el transcurs simplement de les hores amb el que cal medir la vida dels Parlaments; és per la seva probabilitat de fecunditat. I per aquestes probabilitats de fecunditat i per poder-nos posar al nivell dels temps, dels corrents universals, que com més catalanistes siguem més hem de pensar que som un dels elements del món. Quant més sigui necessari això pensem que si ens volem posar a to amb la vida universal i si volem prevenir aquestes evolucions de la vida política que a tot arreu es noten, i si ens volem salvar també — deixeu-m'ho tornar a dir — si volem salvar també les eventualitats d'aquests perills, que no n'hi ha prou en indignar-se de la seva possibilitat, sinó que desgraciadament existeixen, el millor mitjà és l'estar amb contacte constant amb el Cos electoral; que no oblidem que damunt de tots aquets perills de què es parla *sotto voce*, que els uns hi creuen,

i que els altres pel mateix que ho temen no volen pensar que puguin existir, que per a salvar-se de tots aquests perills no n'hi ha més que un de veritable.

En aquests mateixos moments hi vaig a fer una allusió molt lleugera. En aquests mateixos moments està passant Espanya un moment crític de la seva vida; però penseu com no fóra crític ni existiria temor en ningú, si tots sabéssim que al final d'aquest moment, sigui la que sigui la resolució del conflicte actual, hi hagués la possibilitat d'una crida al Cos electoral, perquè quan el Cos electoral té el dret de parlar no hi ha possibilitat de complots ni de sublevacions ni de perills de cap mena. És el Cos electoral sempre el que ha de fallar en definitiva, i perquè es pugui anar amb tota llibertat a la consulta al Cos electoral en el moment que precisi, és pel que proposem aquest vot particular en nom de la Minoria de Lliga Catalana. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No pas per a fer un discurs, perquè em sembla que el tema no s'ho val, sinó per a marcar una posició.

Quan vàrem discutir ja i aprovar l'article que fa referència a la durada d'aquest Parlament i de tots els Parlaments futurs, arribàrem a una conclusió ben categòrica i ben concreta: vàrem dir que la durada dels Parlaments havia d'ésser de cinc anys. Ara, en proposar la Minoria de Lliga Catalana una modificació tan ampla com és la de fer indefinida la vida d'aquest Parlament, nosaltres hem de mostrar la nostra absoluta oposició. (*Rialles en la Minoria de Lliga Catalana.*) Nosaltres considerem que ja n'hi ha ben bé prou amb cinc anys per a la vida d'aquest Parlament i per consegüent, aquest eixamplament indefinit i que proposava el senyor Duran i Ventosa no l'admetem de cap de les maneres. (*Rialles generals.*)

El Sr. PRESIDENT: Segueixi el senyor Ruiz i Ponseti, que la Cambra l'escolta amb molt de gust.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo pregaria al senyor Duran i Ventosa, que té fama d'ésser molt hàbil, que comencés per a posar-se d'acord amb el senyor Ventosa i Calvell, membre també de la seva Minoria, perquè sempre que hem parlat d'aquest debat constitucional, sempre que hem parlat de la nostra posició constituent en aquests moments, el senyor Ventosa i Calvell ha marcat una posició francament minimalista.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Em sembla que s'equivoca la V. S.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ha marcat la posició de què no fem tal Constitució; de què són tan limitades les nostres atribucions en aquests moments en el que fa referència a la creació de la Constitució catalana que realment no tenim el dret de dir-nos un Parlament constitucional. Ens deia el senyor Ventosa i Calvell — i jo crec que tenia tota la raó — que en veure'ns obligats a anar seguint dins unes paral·leles marcades, per un cantó per la Constitució de la República i per l'altra cantó per l'Estatut Exterior de Catalunya,

era molt petita la tasca constitucional que realment podíem fer. Per consegüent, el fonament d'aquest vot particular, en la condició de constituent d'aquest Parlament, crec que és una base absolutament falsa. A més, per part nostra, en l'enumeració de lleis que ha fet la Lliga Catalana per a assenyalar la possible vida d'aquest Parlament, ens n'hi falta una de molt essencial. Aquella interrupció que feia el nostre company senyor Sellés, crec que marca absolutament la posició que hauríem de tenir tots en aquests moments. Potser la tasca més eficient, la tasca més real que pot fer el Parlament en aquests moments, és la Reforma Agrària. Si enumerem una sèrie de lleis i ens deixem de banda la Reforma Agrària, treiem a aquest Parlament la seva principal finalitat que crec que és més la Reforma Agrària que no pas fer aquest simulacre de Constitució. He dit que els senyors de la Lliga Catalana ens proposen que allarguem la nostra vida d'una manera indefinida i no voldria que fos una afirmació gratuïta. Entre les coses que creuen que necessàriament hauria de deixar acabat aquest Parlament, és la divisió territorial de Catalunya. Jo crec que en cinc anys no estarem d'acord respecte d'aquest punt (*Rialles.*) i per això crec que la proposta de la Lliga, en el fons, és una proposta d'allargament de la vida d'aquest Parlament:

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu, per la Comissió.

El Sr. ANDREU: Senyors Diputats: En començar el senyor Duran i Ventosa el seu parlament ha fet allusió a aquests moments que viu aquest Parlament en els instants que va a acabar-se la discussió de la nostra llei fonamental, perquè l'Estatut Interior serà limitat dintre del que disposen l'Estatut exterior i la Constitució, però no deixarà d'ésser la llei fonamental que junt amb aquestes altres formen l'organització jurídica de Catalunya. I en aquests moments hem de sentir l'emoció de què ja tenim aquesta llei fonamental aprovada que organitza, precisament, els poders i les funcions de la Generalitat de Catalunya. Però si nosaltres hem de dir que en aquest Estatut hi veiem la tristesa de què no hi hem pogut plasmar tot el que eren els nostres ideals, tot el que nosaltres haguérem volgut que fos l'autonomia de Catalunya, això no vol dir que dintre d'aquest Estatut no hi veiem també plasmades aquelles essencials funcions que poden ésser el camí d'una major autonomia pel demà i que comença una nova era per a Catalunya.

Deia la V. S. que en realitat el problema que es planteja ara ja va ésser debatut en el moment en el qual es va plantejar la durada del Parlament. Deia que aquest Parlament, en el seu caràcter constituent, havia d'acabar en el moment que s'haguessin aprovat aquestes lleis que anomena en aquesta disposició transitòria o les altres que el Parlament volgués afegir-hi. Però jo vull indicar al senyor Duran i Ventosa que tingui en compte que el nostre Parlament en ésser convocat, en ésser demanat al poble que nomenés els seus representants, no era solament per a donar-li poders constituents, sinó que es deia que aquest Parlament tindria amplis poders consti-

tients i legislatius; és a dir, que en la convocatòria al poble de Catalunya no era per a un Parlament constituent, sinó perquè nomenés un Parlament que dictés la seva Constitució Interior, ara l'Estatut Interior, però que també legislés en tots aquells problemes que plantejava l'autonomia de Catalunya. La V. S. deia que aquesta disposició transitòria responia a un compromís que Lliga Regionalista, avui Lliga Catalana, havia contractat amb l'opinió pública; però nosaltres, el Govern i la Majoria d'aquest Parlament, hem de dir que precisament per aquest mateix compromís, per aquesta mateixa lleialtat que volem tenir vers el poble que ens va elegir, no podem acceptar aquesta disposició transitòria. Les VV. SS. varen anar al poble i varen dir-li: Elegiu-nos per a fer aquesta llei i després volem entornar-nos-en. Nosaltres vàrem dirigir-nos al poble i li diguérem: elegix-nos per a fer aquesta llei i resoldre la pila de problemes que teniu plantejats; i abans de pensar en la vida d'aquest Parlament hem de pensar en el compromís de resoldre aquests problemes vius que té plantejats el poble de Catalunya. Són exemple d'aquest compromís, la Llei d'Atur forçós que hem començat a discutir, el Projecte de Llei de conreus que va a plantejar-se, i nosaltres com que tenim aquest compromís l'hem de complir i per això volem que duri aquest Parlament que té una Majoria compacta, perquè no pensem — encara que en algunes nacions ho facin — en aquest règim presidencialista, interí o temporal. Aquesta cessió de facultats del Parlament al Govern o al President perquè resolguin certs afers nosaltres no l'acceptem i d'acord amb les nostres idees defensarem en tot moment la supremacia i les prerrogatives del Parlament de Catalunya. Nosaltres volem Governos llargs i duradors, perquè puguin portar aquí tot un programa polític, tota una obra de Govern; però volem que precisament aquest Govern es recolzi en un Parlament que tingui majoria. No volem donar unes facultats, uns poders temporals a un home que governi, perquè faci coses determinades; volem que les faci el Parlament de Catalunya. Però quan defensem això, que creiem que els Parlaments han de tenir una vida llarga, i els Governos també han de tenir una vida llarga, és precisament per aquest caire. Estem potser d'acord amb la fi que els Governos han de tenir una durada llarga; el que no estem d'acord és en la manera com s'ha de garantir aquesta durada. La V. S. voldria, a semblança del que ha passat actualment a Alemanya on constantment s'han fet eleccions i del que ha passat en altres països, on s'han donat poders discrecionals al President o al Govern perquè obressin durant un lapsus de temps com els semblés. Nosaltres creiem que tots els problemes per difícil que siguin, a Catalunya, s'han de portar al Parlament que és l'única representació del poble i no és el Govern, per molta confiança que hi tinguem qui ha de resoldre'ls, sinó nosaltres que en tenim el deure en virtut del mandat que el poble ens ha donat.

Deia i feia una al·lusió el senyor Duran i Ventosa que potser quan en el nostre Estatut diem en alguna ocasió que tal cosa es resoldrà per una llei especial, que tal altra també es farà per un altra llei especial,

que això era potser un temor que aquestes lleis eren superiors a les forces del nostre Parlament. He de dir a la V. S. que precisament la major part de les lleis a què fa referència l'Estatut són lleis de caràcter complementari que les VV. SS. ja estan d'acord en què s'aprovin en aquest Parlament. Però si això no fos suficient, jo diria al senyor Duran i Ventosa que un Parlament que és competent per a fer un Estatut Interior, per a fer una Llei municipal, per a organitzar el Tribunal de Cassació, per a fer la divisió territorial, és un Parlament amb prou forces i competència per a emprendre i resoldre i legislar sobre qualsevol dels problemes que la funció política de Catalunya pugui portar. Tenim la confiança, dintre la modestia de cadascú de nosaltres, que el Parlament de Catalunya té la suficient confiança del poble, sap recollir bé l'opinió del poble i té la suficient capacitat, si bé no som homes la majoria de gran talent ni de gran notorietat, si bé no som gent que tingui fama de tècnics, som gent que hem sabut escoltar al poble i per això hem vingut aquí, i creiem que essencialment per a exercir una funció legislativa en un país s'ha de saber escoltar el poble i resoldre d'acord amb el que el poble demana; per això no cal anar constantment a eleccions que porten pertorbacions en el Cos electoral i en el mateix Govern del país. N'hi ha prou en què el Parlament escolti la veu del poble i s'adoni del moment en què el representa o del moment en què ja no el representa. Deia el senyor Duran i Ventosa que el nostre company senyor Rcvira i Virgili havia dit que el propi Parlament en qualsevol moment podia acordar la seva dissolució, i la V. S. deia: «Aquesta és una ocasió; ara aquest Parlament podria acordar, si no d'una manera immediata, el moment de la seva dissolució.» Jo li dic a la V. S. que en la meua modesta opinió són massa complexes les funcions de govern, perquè a llarg termini es pugui dir des d'ara quan es podrà dissoldre. Hi ha d'haver un termini, en l'Estatut es fixa en cinc anys; però si el Parlament en un moment creu que és una dificultat per a l'opinió de Catalunya, si creu que no representa l'opinió política del país, no tinguen dubte que la gent que l'íntegra sabrà respondre al mandat del poble i acordarà la seva dissolució; però no pot acordar-la per d'aquí un o dos anys, perquè no sap què és el que llavors voldrà el poble. Per això no podem acceptar aquesta disposició transitòria.

Deia el meu amic senyor Ruiz i Ponseti que en realitat aquesta disposició transitòria diu ben poca cosa, perquè aquí diu que quan s'hagin aprovat aquestes lleis, i diu molt bé ell que és molt possible que no s'aprovin ni d'aquí un any, ni d'aquí dos, ni d'aquí tres ni d'aquí quatre; és molt possible, i sempre que al Govern li interessés podria ajornar la dissolució, presentant els projectes a discussió d'aquest Parlament i així també allargaria la vida d'aquest Parlament fins que volgués. En realitat ha dit ben bé el senyor Duran i Ventosa que aquesta disposició transitòria no tendia a altra cosa que al compliment d'un deure amb la seva lleialtat amb els electors que el van elegir.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Res més, no.

El Sr. ANDREU: Aquest deure ja l'ha complert; enfront aquest deure nosaltres hi posem el nostre, el de resoldre tots els problemes que el poble de Catalunya té plantejats, i com que en aquest Parlament la majoria i va venir precisament perquè al poble no

li dèiem que anàvem a fer lleis d'aquesta mena i després ens marxàrem, sinó que li dèiem que fariem altres lleis, i el poble ens hi va portar, creiem que el poble està també al nostre costat quan no acceptem aquesta disposició transitòria. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Molt breument, senyors Diputats, perquè ja comprenc que em dec haver explicat molt malament quan ha estat tan difícil que m'entenguessin els senyors Diputats que han parlat després. Però si abans no m'he explicat prou bé, seria molt difícil que després em vingues l'eloqüència i insistiré poc en els meus arguments. Quant al senyor Ruiz i Ponseti, diré que ja fa temps que el tinc per un perfecte humorista i, per consegüent, prenc les seves paraules com un humor, i com que la paraula humor i humorista la tinc en sentit d'elogi, espero que no es molestarà. No vull entrar en discussions de detall, perquè encara que siguem advocats no hem de discutir aquest assumpte i em penso que he fet tots els possibles per a no discutir-lo en el sentit d'anar a analitzar unes paraules i uns conceptes.

He procurat — es veu que no ho he fet prou bé —, he procurat aixecar-me a l'esfera superior de les idees i he volgut precisament posar el Parlament de Catalunya i les nostres institucions a l'alçada de les coses que realment interessen més al món. El detall, per consegüent, de si hi ha una llei que es discutirà de premsa o es discutirà poc a poc; de si això representaria que el Parlament de Catalunya visqués quatre anys o tres i mig o cinc, em penso que això importa poc. Per a mi el problema està només en una cosa, i aquesta sí que va a assenyalar una diferència fonamental entre els uns i els altres. Els senyors Ruiz i Ponseti i Andreu, es veu que entenen que un cop el poble ha delegat per un temps les seves facultats als Diputats, els Diputats queden investits d'unes facultats quasi de dret diví, tan grans que solament nosaltres ens les podem treure.

El Sr. ANDREU: Veig que la V. S. tampoc no m'ha entès.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo crec que el problema s'ha de plantejar només en veure qui té la primacia, qui és el que té el poder suprem: el Parlament o el poble. En aquesta forma és com ho ha plantejat la Minoria de Lliga Catalana, i considerem que s'ha de mirar de donar totes les facilitats perquè en definitiva sigui el poble el qui falli, i, per consegüent, perquè pugui fallar el poble no hi ha altre remei, conegut almenys, que el del recurs de les eleccions. És per això que he dit que tot el que sigui a anar-se a allargar la vida dels parlamentaris, això pot ésser atribuir-se unes facultats superiors a les que el poble mateix ens ha donat, que encara que el poble ens les hagués donat en la forma que pretén el senyor Andreu — jo no ho sé, perquè com comprendreu no assistia a les campanyes que féieu vosaltres per a propaganda en el moment de les eleccions, jo no podia sentir-vos i, per altra banda, altra feina teníem també nosaltres per a anar seguint en detall aquesta campanya — jo dubto, no obstant, que en aquells moments ningú no hagués dit que necessària-

ment el mandat es demanava per a cinc anys. El compromís aquest amb el Cos electoral, a què el senyor Andreu alludia...

El Sr. ANDREU: Tampoc no ho he dit. No m'ha tornat a entendre.

El Sr. DURAN I VENTOSA: ...em penso que podria salvar-lo perfectament de la mateixa manera que el senyor Rovira i Virgili, proposava i va acceptar el Parlament, de què en tot moment fos el Parlament el que pogués decidir de la seva vida.

És inútil, em penso, la discussió. Nosaltres plantejem només aquest problema: per davant, per sobre i tot de la força del Parlament, que és la superior com a organisme polític, nosaltres considerem que hi ha la força i la voluntat del poble. Perquè entenem servir-lo així, mantenim aquest vot particular; cadascú, no obstant, entendrà les seves idees polítiques en la forma que tingui per convenient.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: No sé si l'acusació d'humorisme del senyor Duran i Ventosa volia ésser realment una acusació.

El Sr. DURAN I VENTOSA: No; no és acusació.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo he de confessar el pecat, perquè potser sí que he pres una mica a broma el vot particular de la Lliga Catalana; però és que crec que és un vot particular presentat en broma. Dic que és presentat en broma, perquè malgrat el to elevat que ha volgut agafar el senyor Duran i Ventosa per a defensar-lo, crec que ha fugit completament de la lletra del vot particular. Perquè jo he procurat dir ben clar que el vot particular es referia a un possible allargament de la vida parlamentària, i nosaltres som contraris a aquest possible allargament de la vida del Parlament.

Ara, parlant seriosament, ell ha dit que si acceptéssim aquest vot particular, el nostre Estatut Interior estaria en flagrant contradicció amb l'Estatut Exterior de Catalunya, perquè l'Estatut Exterior de Catalunya diu que la duració màxima del nostre Parlament serà de cinc anys, i nosaltres seguint les prescripcions d'aquest Estatut, hem fixat com a duració màxima la de cinc anys. Però segons el text d'aquest vot particular...

El Sr. DURAN I VENTOSA: Em permet una pregunta, senyor Ruiz i Ponseti? ¿Que ho diu seriosament tot això?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Amb absoluta serietat, com sempre. I davant del to que agafa el senyor Duran i Ventosa en la seva interrupció jo em permetré llegir textualment el vot particular que diu com segueix: «Tenint en compte el caràcter constituent de l'actual Parlament, aquest quedarà dissolt quan hagi aprovat l'Estatut Interior, Llei municipal, Llei d'organització del Tribunal de Cassació, Llei electoral i Llei de divisió territorial de Catalunya.»

El Sr. DURAN I VENTOSA: Però no diu: «no quedarà dissolt fins que hagi passat això»!

El Sr. RUIZ I PONSETI: Però diu que quedarà dissolt, quan ho hagi aprovat.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Que vol afegir-hi això?

El Sr. RUIZ I PONSETI: És clar, perquè

nosaltres en aquesta forma no podem acceptar de cap manera el vot particular, perquè implicaria una possibilitat d'allargar més de cinc anys la vida d'aquest Parlament.

El Sr. ESPANYA: Així és una picardia, això.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Aquest ha estat el nostre punt de vista i d'una manera seriosa és que sosteníem aquesta posició. És a dir, hem acordat ja que la duració haurà d'ésser de cinc anys, doncs no donem possibilitat a la Majoria perquè deixant d'aprovar una d'aquestes lleis pugui allargar indefinidament la seva pròpia vida. Aquesta és la posició nostra.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Per això hi ha l'Estatut de les Corts Constituents.

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu, per la Comissió.

El Sr. ANDREU: El senyor Duran i Ventosa en contestar al meu breu parlament ha dit d'una manera ben categòrica que ni el senyor Ruiz i Ponseti ni jo, l'havíem entès en el que havia dit. Jo en el moment que deia això recordava una anècdota que precisament ens varen explicar al tren al senyor Ventosa i Calvell i a mi, d'un senyor que una vegada el varen presentar a altres dos senyors que no es coneixien, i un d'ells li explicava una cosa i l'altre li argumentava en contra. El primer li deia: vostè no m'ha entès; i l'altre li contestà que li havia d'explicar coses una mica més elevades perquè no l'entengués. Explico això perquè és l'argument de sempre; quan un contesta amb arguments a altres arguments, és que no l'ha entès, i jo modestament vull dir que s'han d'explicar coses més elevades per a poder dir després que no les he entès.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No l'hem entès.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ara som nosaltres qui no l'hem entès a vostè.

El Sr. ANDREU: Vull dir-li al senyor Duran i Ventosa que l'he entès perfectament, que potser si explica coses més difícils aleshores no l'entendré, però mentre expliqui les coses que ha explicat ara, estaran a l'abast del senyor Ruiz i Ponseti, meu i de tots els Diputats que integren aquest Parlament. Pot estar tranquil, perquè l'he entès. El que passa és que no opinem exactament igual, i això no vol dir que nosaltres no creguem que per damunt del Parlament hi hagi el poble; tingui la seguretat de què en els nostres principis polítics sostenim i defensem sempre i en tota ocasió amb més vehemència que les VV. SS., defensem sempre que per damunt de tot hi ha el poble. I per acabar, i per a dir-li que en quant a això pot tenir absoluta tranquil·litat, he de manifestar-li que Esquerra Republicana de Catalunya no defensarà mai que vingui a Espanya ni a Catalunya, ni cap dictadura, ni cap règim que pugui semblar posar-se per damunt del poble i no complir la voluntat del poble. I si tots els Partits — si això és una cosa de principi substancial del nostre Partit —, tots els Partits, defensessin això, com diu que ho defensa Lliga Catalana, tingui l'absoluta seguretat de què a Catalunya mai veurem cap règim ni presidencialista, ni dictatorial, que pugui

posar-se per damunt del poble, ni del Parlament. Ara bé, mentre jo tinc l'absoluta seguretat de què en aquest pecat no caurà l'Esquerra Republicana, puc tenir els meus dubtes en quant als altres Partits que ja han caigut en aquest pecat d'ajudar a pujar un règim que ha governat durant molt temps, per damunt i al marge del poble... (*Molt bé, en la Majoria i alguns aplaudiments en les tribunes públiques.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci en les tribunes.

El Sr. DURAN I VENTOSA: També hi han humoristes a les tribunes.

El Sr. PRESIDENT: No es pot fer cap manifestació des de les tribunes, i si algun uxièr ha vist qui ha estat que ha aplaudit, faci el favor de fer-lo sortir del saló.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Duran i Ventosa té la paraula.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Només per a dir-li al senyor Andreu, en quant a les seves darreres paraules, que així com al senyor Ruiz i Ponseti li he dit que era un humorista, a la V. S. li diré només que m'ha semblat que les seves paraules, eren una manifestació de mal humor, perquè sap el senyor Andreu perfectament, que aquestes coses no són veritat.

El Sr. RAURET: Ara no l'hem entès nosaltres.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja li tornaré a dir un altre dia.

(*En votació nominal és rebutjada la disposició transitòria. Han votat a favor els senyors Diputats de Lliga Catalana.*)

(*Es dona lectura a un article addicional presentat en forma d'esmena per alguns senyors Diputats de la Majoria. Passa a la Comissió.*)

(*Es aprova la disposició final del dictamen de la Comissió.*)

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei creant un Institut contra l'Atur forçós

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. MESTRES: Senyors Diputats: Quan el darrer dia, contestant la intervenció del senyor Tallada i del senyor Ruiz i Ponseti, nosaltres ja quasi donàvem per tancat el debat, la intervenció del senyor Serra i Moret, un bon tros apassionada — ens ho va semblar almenys, i en certs moments jo crec que injusta — obliga forçosament a la Comissió a contestar el seu parlament. Aquesta intervenció no trobant-se present el senyor Serra i Moret, quedarà, com és molt natural, molt més limitada del que, segons la nostra intenció, hauria d'ésser, ja que nosaltres no tenim el criteri d'insistir quan una persona no es troba present per a poder contestar-nos, i tampoc ho hauríem fet, precisament per aquesta causa i motiu, si no hagués arribat el senyor Serra i Moret a unes conclusions que, veritablement, feien pensar que aquest Projecte presentat pel Govern i reformat per la Comissió, representa

un engany, que es fa un escamoteig a l'opinió pública, perquè, textualment, el senyor Serra i Moret, el darrer dia, deia que no s'hauria de venir amb una simulació a fer creure que s'anava a resoldre i atenuar aquest problema amb la creació de l'Institut contra l'Atur forçós. I, per altra part, hem de protestar enèrgicament que el senyor Serra i Moret ens atribuís aquesta manera de pensar i d'ésser, ens atribuís que volíem enganyar l'opinió pública amb la presentació d'aquest Projecte. Perquè nosaltres no hem dit mai, ni pensem dir-ho, que el Projecte resolgui en la seva totalitat l'atur forçós; però atenuar-lo, això sí que creiem que ho farà, reduint a Catalunya, amb els seus mitjans, l'extensió d'aquest problema, tenint en compte les mesures internacionals o nacionals parlant d'Espanya; ja que aquest problema ha de regular-se per les lleis socials que es dictin, ja sigui internacionalment o nacionalment.

(Ocupa la Presidència el Vice-president segon, senyor Martínez i Domingo.)

Aquest criteri, no solament el va mantenir el senyor Conseller de Treball dient que no es tenia pas la intenció de resoldre absolutament l'atur forçós, sinó que també, en la rectificació que vaig tenir l'honor de fer al senyor Ruiz i Ponseti l'altre dia, podia treure'n el senyor Serra i Moret les mateixes conseqüències, i deia en un d'aquells paràgrafs que fatalment no podem internacionalitzar el problema en la forma que nosaltres creiem deguda, i dèiem també més avall que no és possible anar, per la poca importància nostra, dintre del concert mundial, i concretava, finalment les nostres esperances en què l'Institut, fent-se càrrec de les mesures necessàries per a aminorar aquest aspecte de l'atur forçós, en aquell article 15, amb les facultats que li atorga, proposaria al Govern de la Generalitat — perquè ho trametés al Govern de la República — la necessitat de reduir la jornada, mantenint els mateixos salaris. I dic això perquè tinc el convenciment — i la Comissió coincideix en això amb el senyor Serra i Moret — que els polítics espanyols, i, en particular, el seu bon amic, actual Ministre del Treball, hauran vist el problema igual com l'havia vist aquell escriptor sud-americà que deia que la República, que ha fet tantes coses bones, no serà res si no resol el problema de l'atur forçós a Espanya, i jo voldria que si aquest Institut pren la resolució de votar la reducció de jornada, amb el manteniment de salaris, en anar a Madrid els vostres companys socialistes, unissin els vots a aquesta proposició, i veurem aleshores si, efectivament, aquesta correspondència també correspon a allí on es poden legislar aquelles lleis socials. Per la nostra part — criteri personal — n'estàriem ben contents. I aquesta opinió la recollia també el senyor Serra i Moret del senyor Conseller de Treball d'Espanya, en dir que en l'haver-li preguntat quan ell creia que no teníem facultats per legislar a Catalunya en l'època que la Generalitat no estava constituïda encara com avui, li va dir ell, precisament el Ministre de Treball d'Espanya, que totes les lleis socials s'havien de legislar per a tota Espanya amb uniformitat, a fi i efecte que

no anessin en perjudici de les mateixes ni d'aquelles regions que més compleixen les lleis socials. Aquest mateix aspecte encara abona el nostre punt de vista i deixa sentat que les lleis forçosament han d'ésser regulades a totes les nacionalitats ibèriques, per no perjudicar l'economia de les diferents regions que la formen.

Però deia el senyor Serra i Moret que nosaltres, que encara que no tinguéssim aquí aquells mitjans per a aplicar la jornada de sis hores, prescindint de si tenim facultat o no, estem aquí per a opinar i hem d'opinar, i semblava que ens feia el retret que no haguéssim opinat sobre aquest problema; les diferents Minories, el Govern inclús, han opinat perfectament sobre aquest problema, i ha opinat amb paraules contundents el senyor Conseller Delegat en expressar l'opinió del Govern, a l'ensem que condensant en aquella seva magnífica intervenció el pensament d'Esquerra Republicana sobre aquest punt, la qual cosa consta perfectament al DIARI DE SESSIONS, els dos paràgrafs de la qual, per veure que opinem i amb contundència, tinc ara l'honor de llegir a la Cambra. Deia el senyor Conseller Delegat: «Jo crec que aquestes solucions generals, no tardaran a imposar-se. Hi ha moltes senyals, hi ha molts indicis de què en el món s'està trucant a la porta en aquest sentit, i crec que fatalment aquestes solucions hauran d'adoptar-se amb caràcter general, perquè com que són solucions lògiques, naturals i humanes, s'imposaran. I quan sigui arribat el cas, ningú de nosaltres, ni el Consell, ni la Majoria ni el Partit d'Esquerra Republicana en general, no farà res per a dificultar les solucions en aquest sentit lògic, natural i humà, sinó que intensificarà les solucions i eficiència de les mateixes, tot el més possible. I nosaltres haurem de veure amb molt de gust tot el que es faci tant pel Govern de la República a Ginebra, com aquí prop del Govern de la República, perquè les nostres representacions a l'Oficina Internacional del Treball siguin uns paladins entusiastes d'aquesta reducció de la jornada de treball. De manera que si una declaració hem de fer en relació en aquestes qüestions, és una declaració a favor d'aquesta solució del problema.»

Per tant, el senyor Serra i Moret no va sentir el discurs o era una declaració o manifestació injusta la que feia en dir que no havíem opinat sobre aquest problema i no havíem donat el nostre parer sobre la proposició que havien fet anteriorment els senyors Diputats de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya. Aquest concepte era el que nosaltres volíem desfer, perquè no volem passar per això. I per això diem que segurament aquell dia el senyor Serra i Moret va ésser injust. No volem passar perquè es vulgui enganyar a l'opinió. En tot cas hi haurà entre les solucions preconitzades pel senyor Serra i Moret i les nostres una diferenciació de procediments, però en el fons, possiblement, hi haurien molts punts de coincidència. Tot el restant del discurs, excepte aquella part que va recollir molt bé — i que naturalment la Comissió tampoc no podia recollir, perquè era personal del Conseller de Treball —, es va concretar a demostrar-nos que el Govern de la Generalitat, sense necessitat de l'Institut, po-

dia fer exactament la tasca que s'encomanava a l'Institut. I, en la forma que el senyor Serra i Moret sap fer-ho, molt millor que jo, va donar una relació bastant detallada de les mesures que ell creia que s'havien de prendre i de les mesures que podrien donar lloc a la solució d'aquest problema en el nostre poble, en vistes, naturalment, als problemes en l'esfera nacional i internacional. I entre altres coses deia que era necessària una oficina per a la confecció d'estadística i, a més, era necessària la creació de Borses del Treball. I deia que les obres públiques, el Govern les podia intensificar sense necessitat de l'Institut i en una forma coordinada. I nosaltres volem afegir altres aspectes, que són els aspectes que es recullen en el Projecte de l'Institut en la seva integritat, i que és la coordinació dels treballs de les Conselleries i dels Ajuntaments. Tot això ho podria fer el Govern, es diu. Naturalment, evidentment que ho podria fer ell mateix; però és aquesta una tasca que en tots els països s'ha arribat a la conclusió que és una tasca excessivament pesada pel propi Govern, perquè aquesta tasca requereix una sèrie de mesures d'una complexitat extraordinària en atenció a la mateixa complexitat del problema; i el Govern, requerit, cridat per altres problemes, es troba impossibilitat per a atendre aquest amb la cura que requereix, que en molts casos arribaria a absorbir tota la seva atenció si es volia que la tasca fos profitosa en aquest sentit. Jo recordo que el senyor Vidal i Guardiola deia que no és amic de copiar, però que quan una cosa la troba ben feta no dubta en copiar-la. Doncs bé; d'institucions amb la mateixa finalitat que aquest Institut que es proposa, n'existeixen en diferents països d'Europa.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: En molts pocs.

El Sr. MESTRES: Encara que la V. S. digui que no, jo puc afirmar que sí. Aquí en tinc uns quants d'annotats, i entre ells hi ha l'Institut Central del Segur Social de Txecoslovàquia.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No hi té res que veure.

El Sr. MESTRES: Sí. I l'Oficina Central de Treball de França, i l'Institut Central de Treball de Leningrad. Això, per mostra.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja en parlarem després.

El Sr. MESTRES: Ja en parlarem quan la V. S. vulgui.

El Sr. GALÉS: Està bé aquesta lliçó!

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ara callo; quan sigui el cas parlaré.

El Sr. MESTRES: Nosaltres hem de considerar el que s'ha fet en aquests països, l'experiència dels quals és potser en aquests moments profitosa. Aquests països, s'ha de creure que sabran d'aquestes qüestions més que nosaltres, perquè el problema l'han sentit amb major intensitat i abans que nosaltres. Però encara hi ha més. El Govern, en el cas d'acceptar, que ho podria fer, en el cas que nosaltres no creguéssim que fos un procediment que donés molts mals resultats, perquè és un problema que per si sol necessita una atenció molt acurada que no pot tenir-la i prestar-la el Govern, malgrat aquesta opinió, i suposant que el Govern pogués prestar aquesta atenció,

al cap d'avall ens trobem amb què aquest Govern fa una delegació de funcions. Demana una col·laboració dels homes entesos en aquestes matèries i cerca la col·laboració de les entitats o personalitats, segons el cas que siguin més directament afectades. Deixa per tant, al nostre entendre, una part de la seva sobirania, possiblement una part reduïda de la seva sobirania, en aquest Institut, i creiem que per tots els sectors de la Cambra s'hauria de veure amb gust, perquè aquest problema no pot ésser per ningú considerat com un problema polític.

Deia el senyor Serra i Moret que les temences més grans que tenia ell, així almenys ho vaig entendre jo, ho vaig deduir de les seves paraules, era la que representava la creació d'una burocràcia; i precisament en aquest aspecte jo he de dir que els treballs que pugui fer l'Institut, que en aquest Projecte queden únicament i exclusivament reduïts a una Oficina Central de Contractació, que aquests petits treballs que pugui fer aquesta oficina precisen una burocràcia molt reduïda, perquè tots els treballs tècnics ja sabem que s'han de deixar als elements preparats que existeixin a la Generalitat o corporacions. I aquesta única oficina, igualment tindria d'existir si de la solució d'aquest problema se'n cuidés directament el Govern. Per tant, no s'augmenta la burocràcia. Nosaltres, precisament, hem volgut que no es creés una burocràcia innecessària, perquè volem que els elements que es puguin destinar a l'Institut tinguin una aplicació eficaç en proporcionar treball als obrers. Per tant, el senyor Serra i Moret, en aquest assumpte, no va estar molt encertat, sens dubte perquè desconeixia detalls de les reunions de la Comissió.

Però, deixant el que va dir el senyor Serra i Moret, i parlant en termes generals, o sigui, tornant a resumir quelcom el debat de totalitat per part de la Comissió o de la majoria de la Comissió, jo no tinc cap inconvenient en dir que, vist els vots particulars que en alguns aspectes creiem que tenen quelcom aprofitable, perquè sustenten en part el mateix criteri que hem sustentat en la discussió que hi ha hagut prèviament a la discussió del Projecte, nosaltres no tenim cap inconvenient en recollir algun dels aspectes dels vots particulars de la Lliga Catalana i de la Unió Socialista de Catalunya, que coincideixin amb el nostre criteri i que contribueixin a millorar el dictamen, a fi que tots contribuïm a què l'Institut pugui respondre de la millor manera possible a complir la seva finalitat.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola per consumir un torn al debat de totalitat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Intervinc...

El Sr. MESTRES: Em permet la Presidència, em permet el senyor Vidal i Guardiola, una indicació?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Amb molt de gust.

El Sr. MESTRES: Com que el senyor Vidal i Guardiola molt possiblement parlarà del vot particular...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És igual.

El Sr. MESTRES: Aleshores es podria posar a debat.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: A mi se m'havia indicat per la Presidència que se'm concediria l'ús de la paraula després d'haver parlat el senyor Mestres, perquè jo l'havia demanada per la sessió de divendres, però obligacions d'urgència i d'importància em varen impedir d'assistir a aquella sessió i se'm va dir que podria parlar després d'haver parlat el senyor Mestres. Però jo estic a les ordres de la Presidència i de la Comissió. De totes maneres, si convé que parli primer el senyor Fronjosà, no he de posar-hi jo cap dificultat.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència entén que, per tal de procedir amb ordre, procedeix que parli el senyor Fronjosà, que és per a rectificar. Té, doncs, la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSÀ: Contesto en nom del company Serra i Moret, encara que jo ja sé que no tinc aquells dots d'orador que adornen el nostre company. Precisament, si una condició té el company Serra i Moret és la de què conserva sempre el control de les seves paraules; jo diré que les paraules que varen ésser pronunciades dijous de la darrera setmana pel company Serra i Moret, i amb les quals aquesta Minoria està identificada, no foren, pel que respecta a l'atur forçós, producte ni d'un moment d'excitació, ni d'un moment de pèrdua de la serenitat sinó que foren dites, com sempre les acostuma a dir, amb un convenciment absolut del valor del que deia i amb seguretat del que deia. El company Serra i Moret, una de les coses que digué és que no és possible parlar seriosament de l'atur forçós sense abans tenir un cens general d'obers i les estadístiques dels obrers parats i d'aquells que fan jornades fragmentàries.

Aquesta fou una de les afirmacions que féu el company Serra i Moret, i és tan cert això, és tan cert, que no es pot parlar seriosament de l'atur forçós sense saber en realitat com tenim plantejat aquest problema a Catalunya. Caldrà que jo posi un exemple per tal de veure si porto el convenciment de la Cambra, la raó de la nostra posició. Perquè, què entenem per atur forçós nosaltres? Quin concepte tenim de l'atur forçós a Catalunya, nosaltres? Jo crec, per exemple, que si en un d'aquells moments que una indústria qualsevol, la de la construcció, la de la metallúrgia, la que volgueu, si en uns moments d'intensitat de treball, podríem citar els de la construcció mesos abans de la inauguració de l'Exposició de l'any 1929, la de la metallúrgia els anys de la guerra, si en aquests moments de gran intensitat de treball i d'un fort increment de producció, no s'ha pogut donar col·locació, per exemple, a un nombre d'obers determinats — quaranta mil, trenta-cinc mil — i si nosaltres, en aquests moments, en virtut de la immigració constant, de la mà forastera, ens trobem en un instant en què a Catalunya hi ha cinquanta mil obrers d'aquesta indústria metallúrgica de la qual parlàvem, en sobren una quantitat, quinze mil, per exemple, i aquests obrers que sobren no els podríem considerar en atur forçós, perquè aquests quinze mil obrers, fem el que volguem, mai no tindran col·locació adequada a llurs aptituds professionals.

Per tant, si nosaltres prèviament no sabem quina quantitat tenim dintre de cada ofici, de cada professió i de cada indústria determinada, i quines possi-

bilitats de treball, en el punt màxim de la corba, es pot proporcionar, si no sabem això, que ha d'ésser elemental, en realitat nosaltres no sabem res respecte de l'atur forçós.

Altrament, si nosaltres no tenim això, tampoc no tenim la manera de solucionar la situació d'aquells treballadors, perquè sense aquest cens, sense que nosaltres sapiguem la quantitat d'obers metallúrgics o de la construcció i del ram de la fusta o de la pell de què és capaç d'assimilar la indústria catalana, nosaltres tampoc, sense aquest cens, podem establir aquell carnet professional indispensable per tal de poder fer aquella cosa que si la llei ens priva de poder fer, en canvi nosaltres podem trobar una manera, dintre de la llei, de fer-la.

Si seguint l'exemple de la indústria metallúrgica, a Barcelona es necessiten en els moments de més intensitat de treball trenta-cinc mil obrers, nosaltres podríem donar un carnet professional a aquests trenta-cinc mil obrers en raó d'ésser fills d'aquí, o en raó de fer uns anys que habiten aquí i haver creat una família, una llar i unes costums, és a dir, donar aquest carnet en raó del dret natural o del dret adquirit a casa nostra, i els que sobressin, aquells no podria considerar-se que estiguessin en atur forçós, ja que aquells senyors sabrien que mentre no s'eliminesin primer els trenta-cinc mil que tenen drets adquirits abans, no se'ls podria donar col·locació i els que vinguessin aquí, sabent això, ho haurien de fer sota la seva responsabilitat i la Generalitat se n'hauria de desentendre d'una manera absoluta i terminant. Aquesta és, al nostre concepte, la funció primera que s'hauria de portar a cap, i el company Serra i Moret, que tan eloqüentment ho deia la setmana passada, estava al nostre entendre en un fermesa que crec difícil de combatre, perquè llavors ens veuríem obligats a considerar com a obrers en atur forçós a tots aquests treballadors que vinguin a casa nostra per damunt de les nostres possibilitats i, per tant, llavors això podria ésser un receptacle de gent desvagada que viuria a costa de la Generalitat. I això no ho dic pas per esperit exclusivista. Els que per raó de la nostra vida hem hagut de sortir de Catalunya i d'Espanya, hem vist països on hi han organitzacions obreres fortes, i quan no hi ha hagut treball per als que anaven a cercar-ne, no han tingut cap temor en fer-los entornar a casa seva, i nosaltres en aquest cas no hem d'ésser més papistes que el Papa. No ho diem per treure'ls, perquè això seria desconsiderat; però, d'això a haver-los de mantenir, hi ha una diferència que val la pena de pensar-hi. I si la Generalitat va a realitzar un esforç per a curar aquest mal, és indispensable que sàpiga la seva intensitat i, no pas empíricament, posar un remei que, en realitat, seriosament no crec que hi hagi ningú que pugui dir a quin grau ens trobem d'aquest magne problema.

Per altra banda, es tracta d'anar a reduir, d'anar en contra de l'atur forçós. Evidentment, el problema existeix. Jo, fa pocs dies, en aquest saló deia que hi havien si es consideraven els treballadors — i en sap greu referir-me sempre a una professió de la qual jo en tinc dades bastant verídiques —, deia jo l'altre dia, fent un càlcul d'obers de diferents professions que no

treballaven, que a les indústries metallúrgiques hi havien, si es considerava la gent que no treballava en absolut, la gent que feia jornada reduïda i la gent que feia la setmana fragmentada, deia que es podia considerar en un 50 per 100 els obrers parats; però avui dic que em vaig equivocar, perquè puc afirmar, sense temor a equivocar-me, que avui la indústria metallúrgica té més del 65 per 100 d'obers que no treballen; que a Barcelona hi ha cases que durant setmanes fan tres dies, que vol dir un jornal i mig cada setmana. Vull dir que el problema existeix i vull dir que al problema cal posar-li remei tan aviat com puguem. Però, ¿és que aquest Institut contra l'Atur forçós pot remeiar en realitat aquest problema? Jo crec que no, perquè amb molta freqüència, si llegiu els articles d'aquest Projecte de Llei, s'orienta gairebé tota l'activitat d'aquell Institut a la construcció d'obres públiques. Jo us diré que és molt just que ens preocupem dels obrers del ram de la construcció o d'aquells oficis que, per una certa similitud, poden entrar a considerar-se en un moment donat com a operaris de la construcció; però jo us dic que l'atur forçós, quan d'aquesta manera pomposa es qualifica, és just que quan nosaltres anem a la creació d'un Institut exclusivament per a l'estudi dels problemes que afecten a l'atur forçós, nosaltres no tinguem una visió parcial, podríem dir, del problema que pretenem resoldre. Perquè, ¿què se'ns diu en el projecte dels treballadors que vaguen amb caràcter temporal, d'aquells treballadors, per exemple, que pròpiament estan en crisi de treball? Quines orientacions? Què se'ns diu? Quins projectes hi ha? Quines possibilitats es veu de poder ajudar a aquests obrers que en un període de l'any es troben sense treballar? Què pensa l'Institut de l'Atur forçós? Quina visió té? Quin pensament? ¿Quines orientacions dona en aquest Projecte de Llei respecte a aquells obrers inadaptats a la professió que han escollit? Perquè, també és un dels problemes de l'atur forçós existents; perquè quan nosaltres creem un organisme per a anar contra l'atur forçós i quan nosaltres li prometem unes quantitats de pessetes, uns milions de pessetes, és lògic que, almenys, exigim també, dintre les possibilitats econòmiques que li dissenyem, que ens doni, que ens insinui solucions pels diferents aspectes de l'atur forçós. Ens parlava el nostre company de Comissió senyor Mestres dels estudis realitzats en les institucions psicotècniques de Leningrad. Sí, és veritat; precisament els instituts d'orientació psicotècnica de Rússia i d'Alemanya han arribat, en les qüestions de què ara parlem, han arribat a deturar qüestions enutjoses, com les que han passat a Rússia, sobretot amb l'aturament d'una gran quantitat de gent que es troba sense treball en algunes branques industrials. Els instituts d'orientació professional han bastit uns organismes que es qualifiquen de reeducació professional que serveixen precisament per a donar a aquells obrers que periòdicament es troben sense treball una mena de sub-ofici semblant a la seva professió normal perquè en aquella època de l'any, en virtut de les crisis periòdiques que sofreix la seva professió, puguin trobar un mitjà

de continuar treballant i ésser útils a la col·lectivitat. ¿I què, en quant a aquests etems inadaptats, aquesta gent que avui trobem no solament en els oficis, sinó en les carreres? Hem vist, per exemple, metges que si haguessin estat notaris haurien estat esplèndits, perquè sempre arriben a l'hora de la mort (*Rialles.*), i enginyers que farien versos admirables; que no solament la classe treballadora s'equivoca en triar les seves professions, sinó que això el trobem en totes les categories i classes socials. Doncs bé; aquests instituts de reeducació professional serveixen perquè aquests homes de les classes treballadores que han equivocat llur professió puguin també treballar quan es trobin sense feina, perquè són els primers que així que baixa una mica la intensitat de treball es troben al carrer, perquè sols serveixen per a ésser treballadors auxiliars, i encara vigilant-los molt, perquè així que heu badat ja ho han fet malbé tot. Però es tracta d'homes que formen part d'aquell exèrcit de gent sense treball, i, per tant, hauríem de saber o hauríem de consignar o hauríem d'indicar quines orientacions es podien donar a aquests problemes que formen part també de l'atur forçós.

N'hi ha d'altres, n'hi ha d'altres, de problemes de l'atur forçós; però només volia dir i assenyalar que el company Serra, en impugnar amb tota extensió el dictamen, no va ésser pas injust, molt al contrari, va ésser molt just i posat en raó.

I ara jo vull fer una observació al nostre bon amic senyor Mestres. Això, en pocs dies s'ha reproduït amb excessiva freqüència. Jo sé que el senyor Mestres és un home gentil, incapaç de dir les seves paraules amb reserves mentals; però jo voldria, precisament per aquesta consideració que li tinc, que quan es parli de nosaltres, no es parli del que hem de fer, del que hem d'aconsellar o hem d'indicar que facin els socialistes de la resta d'Espanya.

El Sr. MESTRES: Em permet un instant? De la mateixa manera que la V. S. reconeix certament que jo no tinc reserves mentals, li dic solament que jo voldria i fins seria una aspiració nostra que els socialistes de la resta d'Espanya volguessin votar un Projecte semblant al de la Generalitat, que fos presentat pels parlamentaris catalans.

El Sr. FRONJOSA: Nosaltres, senyor Mestres i senyors Diputats, en l'actuació política, en l'ordre nacional, que porten els companys socialistes que no són de Catalunya, a la resta d'Espanya, hi tenim la mateixa intervenció que ells respecte nosaltres, i precisament nosaltres creiem que serem més amics quan menys ens posem uns a casa dels altres. Ja sabeu precisament que la nostra història i la nostra actuació aquí ha estat aquesta, i també creiem que nosaltres no hem de menester ni caminadors ni consells, perquè no en demanem i si ens els donen, si els hem sol·licitat, nosaltres no els paguem. Per tant, no voldria que el senyor Mestres, persona a qui distingeixo, parlés precisament en aquest cas imitant altres que, per damunt de la seva jerarquia i de la seva situació, em penso que tenen menys quantitat de sinceritat que el senyor Mestres, i per això jo li

parlo en aquest llenguatge cordial i amb tot l'afecte, és a dir, que quan discutim i fixem la nostra posició com a socialistes, es deixi completament a part el que puguem fer i les nostres relacions amb els companys de la resta d'Espanya, que no tenen res a veure amb el que aquí discutim; ni nosaltres tolerariem que ens vinguessin a traçar el camí que hem de seguir aquí, ni ells tolerarien que els diguéssim què han de fer al Parlament de la República. Per tant és aquesta la nostra posició de desacord en absolut amb el Projecte de Llei que aquí es debat.

Una de les altres afirmacions que feia el company Serra i que el senyor Mestres ha recollit, era que no tinguéssim por que això fos una xarxa on en cada una de les seves malles s'hi introduís un buròcrata. Evidentment, jo no crec pas que ni el Govern ni la Comissió pensin això, però està redactat de tal manera el Projecte de Llei, presenta una tal possibilitat de què això sigui, que per damunt la seva voluntat i per damunt de tota la seva bona intenció, no els en càpiga cap dubte, aquest Projecte presenta símptomes que semblen precisament fets expressament perquè s'hi creï a l'entorn un seguit de buròcrates que, ells sí, haurien trobat el problema contra l'atur, però el que és els treballadors als quals va dirigit aquest Projecte, tinc els meus dubtes que hi puguin trobar cap mena de remei als seus mals.

No continuarem discutint més, perquè nosaltres voldríem influir en l'ànim de la Comissió que, almenys, si s'obstina en conservar el Projecte en la seva totalitat, quan discutim els articles fredament, serenament, vegi el que es pot recollir de les nostres suggestions, perquè no ens mou altra finalitat que servir el poble i aquests treballadors que en aquest moment estant seguint una verdadera tragèdia en virtut d'aquest mal que està planant per tota la humanitat. Per tant, em penso que és tan seriós l'afer que val la pena de deixar una mica de la nostra idiosincràsia, si es vol dir així, i acceptar tot allò que noblement s'ofereixi, si no ha de representar una extorsió als interessos de Catalunya. Res més.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Ja havia començat abans agraint a la Presidència de la Cambra i agraint a la Presidència de la Comissió l'amabilitat que representa el que pugui consumir jo avui retardant el tercer torn en contra la totalitat d'aquest dictamen sobre el Projecte de Llei d'Atur forçós i malgrat i que la Cambra sembla que se sent inspirada en un esperit d'atur voluntari bastant accentuat, jo no tinc més remei que continuar aquí els arguments que vaig fer a la Comissió acompanyat de l'amic Tallada. El fet que parli jo amb un xic de retard té per a mi un gran avantatge i és que puc referir-me a molts dels arguments que s'han fet aquí; però de totes maneres després de la intervenció brillantíssima del meu company Tallada i de les dels senyors de la Minoria socialista, especialment del senyor Serra i Moret — no em refereixo a la del senyor Ruiz i Ponseti, perquè

ha tractat tot un tema concret, el de la rebaixa de les hores de treball que per la seva naturalesa deixo en realitat que el continuï discutint el company Tallada — crec que les tesis que s'han formulat impugnant la totalitat del dictamen es podrien resumir així: El senyor Tallada en consumir el primer torn va demostrar al meu entendre d'una manera completa que el Projecte de Llei d'Atur forçós no era necessari; el senyor Serra i Moret, i avui en part el senyor Fronjosà, al meu entendre, han demostrat que el Projecte si es converteix en llei no servirà en realitat per a res de bo. I jo crec que en la discussió de la totalitat queda encara una tercera tesi que és la que intentaré, amb la brevetat possible, demostrar, i és que no solament no és necessari, no solament no servirà per a res de bo, sinó que si es converteix en llei, distraurà el Govern de la veritable tasca que es podria fer en matèria de la lluita contra l'atur forçós. Aquesta tasca és al meu entendre, abans que es faci el traspàs — podríem dir-ne traspasset — del servei d'aplicació de les lleis socials i després que es faci aquest petitíssim traspàs la nostra tasca essencial és coordinar els nostres esforços en matèria de política econòmica, recolzant-los — al meu entendre és essencial — en uns estudis que ens lliurin del gravíssim mal de la improvització, mal que, com deia el senyor Fronjosà, és sempre perillós, però ho és d'una manera molt especial en les matèries de política econòmica i en les matèries de política social; i per a demostrar aquesta hipòtesi vegem en quin moment ens representa el Govern el Projecte de Llei contra l'Atur forçós. En un moment en què el Govern, deixant de banda els canvis de persones que jo aquí en prescindeixo, el Govern que ja està al Poder dos anys, no ha fet, ni en la major part dels casos que em consti almenys, ha començat a fer res en l'essencial per a començar a estudiar el veritable problema de l'atur forçós; i dos anys és molt poca cosa o és molt, segons com es miri. Llegia jo fa pocs dies en un llibre sobre la manca de feina d'un catedràtic anglès de l'esquerra, m'atreveiria a dir de l'extrema esquerra, el professor Kowe, deia que l'atur forçós és un símptoma i que la veritable causa és el desgabell econòmic i social del món i que fan mal fet els que es dediquen exclusivament a estudiar el símptoma i no estudien simultàniament la veritable causa de l'atur forçós, que és aquest desgabell econòmic i social. Jo, acceptant aquesta tesi i recolzant-me en ella, dic: no em consta que aquí a Catalunya en aquests dos anys s'hagi estudiat el símptoma; en realitat ens consta a tots el contrari, però el que és segur és que no s'ha pensat en començar a estudiar les veritables causes. Ja sé que entre les raons que s'adduiran perquè no s'hagi fet n'hi haurà una que des del punt de vista formal l'hauré d'acceptar i és la manca de competència — perdoni'm, en el sentit administratiu de la paraula, manca de facultats —. Però jo em pregunto: Si tenim manca de facultats per a estudiar les veritables causes de l'atur forçós, ¿de què han de servir les petites o grosses facultats que puguem tenir per a combatre després aquest atur forçós? Però és que tot i no tenint el Govern de Catalunya, ho reconec, facultats suf-

cients per a estudiar el problema econòmic i social en tota la seva amplitud, podia haver fet molta cosa. A alguna d'elles si hi ha referit fa pocs moments el senyor Fronjosà, i a mi no m'agrada repetir les coses que jo entenc ben dites, quan s'han dit; i jo voldria advertir que en dos anys, durant els quals — hem de dir-ho — els polítics han estat constantment adulant a l'obrer i constantment adulant sobretot a l'obrer parat, oferint-li moltes solucions, generalment vagues — ja hem vist fins a quin punt eren vagues aquestes solucions, perquè encara no han arribat a plasmar com es diu avui en cap realitat pràctica — en tot aquest temps en què els polítics han ofert als obrers parats una pila de solucions, els governants que han tingut dos anys de temps, no han fet absolutament res per a començar a traduir en una realitat aquests oferiments. Perquè el primer que s'hauria pogut fer, i això era senzill, i estava no solament dintre de les nostres facultats, sinó també dintre dels mitjans legals de què el Govern de Catalunya disposava, en aquests dos anys entre moltes altres coses, s'hauria pogut fer l'estudi dels parats, indústria per indústria, per a saber quin és el percentatge de parats, el percentatge promig, el percentatge en el moment de crisi, com és en general el moment actual; s'hauria pogut fer en dos anys — hi ha temps de sobres — una investigació especial de les causes d'atur forçós en les indústries on l'estudi ens demostrés que el percentatge és especialment alt i després s'hauria pogut fer un altre estudi, en el meu entendre bàsic, i és el de dividir les causes d'atur forçós en les indústries i en general en les ocupacions que tinguin un percentatge molt alt, entre causes que per a dir-ho curt, nomenaré mundials o reflexe d'una crisi del món; causes espanyoles, o sigui que radiquen en la situació especial de tot el mercat d'Espanya, i causes específicament nostres, causes catalanes. És natural, senyors Diputats, que cada grup d'aquestes causes exigiria l'adopció d'altres mesures algunes d'elles potser haurien estat ja a l'abast del Govern i del Parlament de Catalunya, o bé d'una combinació que, senyors Diputats, no ens hem d'enganyar, és avui necessària i ho serà sempre, entre l'acció del Parlament de Catalunya, l'acció directa, i una acció indirecta d'influència, que per un conducte que potser alguna dia haurem de veure com s'ha d'establir hi hagi entre el Parlament de Catalunya i la representació de Catalunya al Parlament d'Espanya, que és on en definitiva s'ha de legislar sobre aquesta matèria. Jo no sé si aquesta conducta s'ha d'establir com interpretaven fa un moment els senyors Mestres i Fronjosà a través dels Partits o si s'ha d'establir directament de Parlament a Parlament; no ho sé; és un problema molt difícil, però una i altra conducta s'haurà d'establir, perquè si no sempre ens trobarem enlaire el dia que volgüem precisar i iniciar una acció eficaç.

(Ocupa la Presidència el senyor Casanoves.)

En referir-me a aquests estudis que no s'han fet, que no ens consta que s'hagin fet, que es podien haver fet, i si es podia es devien haver fet, jo esmentaré, i no és més que un exemple, el problema del suro. Aquest problema del suro, com pocs, afecta d'una manera especial a comarques catalanes que sembla

que estan amenaçades de perdre una gran prosperitat que havien assolit gràcies al seu treball. Aquest problema és d'una naturalesa tan especial que l'obrer especialitzadíssim, l'obrer molt capacitat que estava afecte a aquesta indústria, si se'l deixa sense feina — i deixar-lo sense feina vol dir deixar-lo sense mercat o amb mercat molt reduït — difícilment troba adaptació a una altra indústria a no ésser que cerqui aquesta adaptació a base d'un sacrifici de la posició de la seva família, conformant-se amb un jornal mínim en lloc del jornal que mereixia i que havia guanyat durant molts anys, precisament per aquella capacitat especialíssima que tothom li reconeixia.

Jo esmento aquest exemple i encara que quan es tracta de qüestions que han donat lloc a debat no deuriem mai — jo no crec haver-ho fet mai — portar-se aquí converses de les Comissions, per tractar-se d'una matèria purament informativa com és aquesta, i en la que no hi ha més desig que el de la informació, jo diré que crec que un dels dies que estàvem reunits en Comissió de Treball per a estudiar aquest problema, vàrem tenir la fortuna de què un dels companys, de la Majoria per cert, ens informés amb detall d'aspectes interessantíssims del problema de la manca de feina en la indústria del suro. Si no m'equivoco era el senyor Irla — jo ja dic que ho esmento només com una informació, si fos matèria de debat no ho diria — i ens exposà una opinió d'ell, però al meu entendre molt encertada, respecte a la relativa senzillesa d'algunes mesures que es podien prendre, no precisament pel nostre Parlament, ni pel Govern de Catalunya, però per algú que tingui facultats, a l'objecte de reduir — ell deia gairebé suprimir — la manca de feina en la indústria del suro.

Doncs bé, si tots aquests estudis especialitzats s'haguessin fet durant aquests dos anys en què el Govern de Catalunya ha vist com els polítics oferien sempre i ells com a governants no feien absolutament res; si aquests dos anys els haguéssim aprofitat nosaltres, avui en lloc d'un Projecte de Llei que, com deia el senyor Tallada i va demostrar que no era necessari, i el senyor Fronjosà i el senyor Serra i Moret han demostrat que no serviria per a res, no ens trobaríem amb un Projecte que a més, com ara jo vaig a demostrar breument, no solament no servirà per a res, sinó que servirà per a destorbar, que és el pitjor que pot fer una llei. I dic que destorbarà perquè distraurà al Govern de realitzar la seva pròpia tasca en matèria d'atur forçós, és a dir, en matèria de l'ajuda que es pot donar a les diverses branques de la nostra economia, que en definitiva aquesta és l'ajuda que el Govern i el Parlament poden donar, contribuint així a disminuir els mals de l'atur forçós.

Jo crec que en lloc d'obtenir-se el benefici de què ens parlava el senyor Mestres en el seu discurs d'aquesta tarda, de què l'Institut servirà per a coordinar l'actuació dels diversos Departaments ministerials en la matèria de l'atur forçós, el que jo entenc — i en això crec que l'experiència universal està al costat de la meua tesi — servirà perquè un departament per l'altre no facin res, no compleixin la seva missió i es produeixi, per exemple, entre el Departament d'Economia i el Departament de Treball — esmento aquests dos perquè són els que en primer lloc han d'estar afectats per aquesta Llei — el que aquell adagi tan vulgar de què l'un per l'altre la casa sense escombrar. Servirà l'Institut de l'atur forçós

perquè quan el Conseller d'Economia, que molt gentilmente ens ha explicat més d'una vegada que ell més aviat tenia en aquesta part un Departament amb molt poques facultats, sempre administratives, el que vol dir poca feina, poc contingut pel seu treball, quan el Conseller d'Economia alguna vegada se li planteja una qüestió, la que es vulgui, respecte a qualsevol de les indústries en atur forçós, ens digui: «Jo no he fet absolutament res; ja hi ha l'Institut». I que el Ministeri de Treball, que jo no dic que tingui poques facultats ni poca feina perquè malauradament en els temps que vivim els Consellers o Ministres de Treball són els que tenen més feina arreu, digui també que per aquest problema ja hi ha l'Institut. Pot succeir això, com també que es plantegin qüestions positives de competència i en lloc de fer-se feina un i altre, els Departaments d'Economia i de Treball es posin a discutir amb l'Institut i també passin el temps que haurien de destinar a tasca útil, en discutir a veure qui serà el competent per a fer les diverses feines. I això és tan més cert, quan ens demostra l'experiència universalíssima que contra les frases del senyor Mestres, que jo tinc l'obligació de recollir, és regla general en els països d'Europa i Amèrica no crear un Institut especial contra l'Atur forçós. El senyor Mestres, contestant a una interrupció muda que jo li he fet, s'ha apressurat a esmentar-me alguns casos. Jo no havia començat, senyor Mestres, aquest sistema de cites de països estrangers en discutir el problema de l'atur forçós i la V. S. s'ha avançat en unes quantes cites a una interrupció muda, i jo ja li he dit que en el moment oportú, quan em concedissin la paraula, li contestaria llargament. I jo li poso a les tres cites que ell ha fet d'instituts estrangers les següents tesis: Primera: Cap dels tres instituts que la V. S. ens ha citat tenen la missió que la Llei que estem discutint dona al futur Institut de l'Atur forçós, exactament ni aproximadament. Aquesta és la primera tesi, i la demostraré; però la segona, i al meu entendre la més important, és que si girem els ulls per Europa i països més avançats d'Amèrica, ens trobem amb una raríssima coincidència: quant més tasca positiva ha fet un país en aquesta tan difícil matèria de l'atur forçós, menys existeixen en aquell país instituts o organismes especials als quals la llei encarregui aquesta matèria, i en canvi, quant menys tasca positiva ha fet un país en matèria d'atur forçós, més ampulloses són les organitzacions exteriors a què les lleis encomanen aquesta tasca, i per demostrar breument aquestes afirmacions, començaré per la primera.

El senyor Mestres, recollint-ho com buscant engrunes, perquè buscant engrunes es necessita dir-ne Institut contra l'Atur forçós a l'Institut d'Assegurances socials de Txecoslovàquia, que no té res a veure amb l'atur forçós.

El Sr. MESTRES: Està mal informat, la V. S.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja en parlarem d'això. L'assegurança social és una funció concreta i que es pot separar perfectament de tot el problema de l'atur forçós, tal com ho comprèn no solament aquest modest Diputat, sinó com ho comprenen el Govern en el seu Projecte i la Comissió en el seu dictamen, que en aquesta part còpia el Projecte del Govern.

El Sr. BRU: Les assegurances poden tenir una part expressa per l'atur forçós.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aquesta és la meua tesi, però no la del senyor Mestres; vol dir, senyor Bru, que la creació d'un Institut com és el d'assegurances socials de Txecoslovàquia o l'Institut de Treball de Leningrad, i altres de Rússia que tampoc tenen res a veure amb el problema de l'atur forçós, ni molt menys l'Institut corresponent de França.

El Sr. BRU: Recentment ens anunciava el seu company Tallada, que a Anglaterra també s'havia nomenat una Comissió especial per a estudiar la qüestió dels subsidis.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però a Anglaterra semblava que haguessin endevinat la proposició que anava a fer Lliga Catalana i que la majoria de la Comissió no ha acceptat, perquè Anglaterra, senyor Bru, com sap la V. S., anyalment desenes i desenes de milions s'esmercen, jo no diré bé o malament, això el Parlament de Catalunya no està cridat a qualificar-ho, s'esmercen desenes i desenes de milions a l'any en aquesta matèria d'atur forçós, i vaig indirectament ja a demostrar la meua segona tesi.

A Anglaterra, si jo no estic mal informat, no hi ha més que el Ministeri del Treball, i els seus funcionaris són els que informen com s'han d'esmerçar aquestes desenes de milions sense que hi hagi allí Institut d'Atur forçós; el que hi ha és una Comissió especial per a estudiar els problemes, perquè allí, a diferència del que feu en general, i nosaltres ja ho hem dit diverses vegades a les VV. SS., allí primer estudien i després fan les coses.

De la mateixa manera, senyor Bru, la Comissió creada a Anglaterra és precisament per a estudiar nous projectes en aquesta matèria, i nosaltres creiem que en el conjunt de la discussió el Projecte no està encara prou elaborat, i encara no està madur per a portar-lo a una llei del Parlament. I el que dic d'Anglaterra, que és un país que esmerça enormes sumes en la lluita contra l'atur forçós, o en palliatius contra l'atur forçós, podríem dir d'aquells països com Alemanya, on també s'esmercen molts diners, sense que hi hagi un organisme especial; allí no hi ha Institut, sinó que hi ha el Ministeri corresponent, amb les seves dependències, i això, entre altres avantatges, té la claredat que hom sap on cal anar, quan hi hagi una demanda a fer, i qui és el competent per a resoldre-ho. I no vull allargar massa el discurs, perquè molestaria a la Cambra, per les discussions que forçosament hauran de venir quan s'estudii cada article, però si aquesta llei quedés tal qual la proposen les VV. SS. donaria lloc precisament a dubtes sobre qui és el competent en una o altra matèria. I la interpretació més favorable, que seria desfavorable pel fons de l'assumpte, seria la de què, com ha dit el senyor Mestres, el que el Govern fes deixació de la major part de les seves facultats, de les que té i de les que no té, en matèria de política econòmica o social traspasant-les a l'Institut, i jo em pregunto, entre altres coses, si per exemple el Departament d'Economia, que encara no ha fet la deixació, ja té poca feina, què li quedarà si com diu el senyor Mestres la fa.

De manera que, per no allargar més, jo crec que si contemplem els exemples més dignes d'i-

mitar entre els països que tenen instituts, amb noms més o menys pomposos, i nosaltres en la pompa dels noms en som mestres, entre els països que tenen instituts amb noms més o menys pomposos, i no fan quasi res en matèria de lluita eficaç contra l'atur forçós, i els països que no tenen rètols, però en canvi lluiten o esmercen grans quantitats de diners i energies en la lluita contra l'atur forçós, jo sempre preferiria que Catalunya fos de les segones. És a dir, fets; no paraules, perquè en definitiva nosaltres que comencem ara a fer de legisladors, hem d'anar a no fer com aquells apotecaris que tenen una farmàcia amb pots del segle XVIII o XVII, amb uns títols que quasi bé no es llegeixen, però que a dintre no hi ha res, i jo preferiria tenir pots del segle XX, però amb alguna cosa positiva a dintre.

I dic que aquest Projecte si no es transforma ens destorbarà de fer coses pràctiques, i ara entro en la segona part de les coses que ens destorbarà de fer. Vàrem sentir tots, crec que amb assentiment de la Cambra, unes manifestacions del senyor Conseller Delegat dient que avui l'únic positiu pel que Catalunya estava preparada, era la contribució en la lluita contra l'atur forçós per mitjà de la realització d'obres públiques. I si el Conseller Delegat — o Conseller primer, o Primer Conseller, que no recordo com s'ha acordat que es digui — té raó, que jo crec que la té, i recordo a més que va merèixer l'assentiment general de la Cambra...

El Sr. PRESIDENT: Si ens atenem a l'aprovat, sembla que és Primer Conseller.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Moltes gràcies, senyor President. Doncs si el senyor Primer Conseller tenia raó aquell dia en dir que l'únic positiu que es podia fer urgentment i pel qual estigués preparat el Govern, eren obres públiques, i tota la Cambra sap que hi ha un Departament d'Obres Públiques perfectament organitzat a la Generalitat, i per què enredar, que no servirà més — i potser aquesta paraula no és prou parlamentària —, però per què complicar les coses i què hauríem d'obtenir amb què l'Institut de l'Atur forçós s'ocupi d'obres públiques? Parlem-ne d'això. D'on han de sortir els diners per pagar aquestes obres públiques complementàries? Dic complementàries perquè també hi ha en aquest punt, senyors Diputats, una contradicció, el que nosaltres tinguem un Pressupost que és, naturalment, migrat, però que té unes consignacions d'obres públiques, i que parlem de fer obres públiques per a lluitar contra l'atur forçós abans d'haver exhaurit les consignacions que figuren en aquell Pressupost. Per això una de les propostes que la Minoria formularà, és que abans que tot es digui al Govern: Hi han unes consignacions i uns projectes d'obres públiques; i considerem que amb aquelles es podria aminorar l'atur forçós. Volem dues coses: Quina és la llista dels projectes urgents, i d'on sortiran els cabals, perquè no basta de crear l'Institut, perquè s'han de fer noves despeses i s'han d'esmerçar molts diners que no es troben dintre de les normes financeres que acabem d'aprovar; perquè entre les moltes coses que avui hem aprovat, rapidíssimament, hi ha la prohibició de comptes especials i de caixes especials, doncs no anem a donar al país el mal exemple de desaprovar la Constitució quasi al mateix dia en què l'hem votada, almenys el que s'hauria de

fer és deixar passar un cert lapse de temps perquè la gent n'oblidés el text exacte.

Jo no entenc el que representen els projectes del Govern en aquesta matèria, si vol que una part de les obres públiques, encara que la Comissió hagi acceptat en gran part, i que jo ho reconec, les nostres indicacions en aquesta matèria, que una part de les obres públiques no passaran pel compte general del Pressupost, sinó per un compte especial.

Em podrien dir els senyors de la Comissió que no es tracta d'obres públiques pagades exclusivament amb cabals del Pressupost general. Parlem-ne d'això. La primera característica d'aquestes, de les no pagades amb cabals exclusius de la Generalitat, haurien d'ésser, al meu entendre, les obres públiques pagades del Pressupost de l'Estat, perquè nosaltres aquí estem discutint pessetes, mal m'està el dir-ho, però quasi discutim cèntims, i al costat, no obstant, estan passant els milions que nosaltres ni per obres públiques amb caràcter general destinades especialment, que no sabem quina és la diferència entre unes i altres, destinades a la lluita contra l'atur forçós, i nosaltres no veiem una orientació determinada.

El nostre il·lustre amic Ventosa i Calvell ha plantejat fa poc el problema del traspàs de serveis en matèries d'obres públiques. Sembla que la Comissió mixta encara no ha començat a parlar d'aquest traspàs, i si ha començat encara no ha acabat, perquè si hagués acabat ja veuríem un resultat i per ara no en veiem cap. Jo vull referir-me no a altres partides, que això ja ho discutirem en el seu dia, sinó a una partida de 104 milions que figuren en el Pressupost del 1933 per la lluita contra l'atur forçós.

Ja sabem els senyors Diputats que quan va néixer aquesta partida anava destinada a un aspecte de l'atur forçós que no discutirem que existeixi, i que per les seves atencions es mereix tots els nostres respectes i les nostres simpaties, per un aspecte de l'atur forçós que hi ha a certes comarques agràries de latifundis, especialment a Extremadura i Andalusia. Però crec que tota la Cambra estarà d'acord amb mi en que si aquesta forma d'atur forçós és lamentable i respectable, també és lamentable i molt respectable tota altra classe d'atur forçós, encara que no sigui de l'agricultura en terres de latifundi. Doncs bé, aquesta partida de 104 milions de pessetes va néixer per això, per a aquestes atencions, però ja s'ha transformat, i s'ha transformat per una cosa que en realitat no en té gens de finalitat agrària, com és la ciutat de Madrid. I s'ha anat transformant de tal manera, que segons les actes que vàreig poder veure recentment a Madrid, els que aviat es quedaran — jo no sé si el terme és parlamentari, però és gràfic — els que aviat es quedaran en bàvia seran els obrers parats d'Extremadura i Andalusia, perquè tinc notícies de què en altres llocs es van gastant les pessetes d'aquestes partides per atencions distintes a les que varen fer-la néixer.

Jo crec que abans de preparar un projecte de fer molts articles que nosaltres hem d'estudiar i discutir de pressa, però que, en definitiva, la discussió serà llarga, amb molt menys treball del que s'ha fet per aquest Projecte, el Govern tenia l'obligació, deixant de banda consideracions que podríem fer en aquest ordre, el Govern hauria de portar a Catalunya quantitats molt superiors al màxim de les previstes en el Projecte de Govern que, si no m'equivoco, són 10 milions de pessetes. El

més petit èxit del President de la Comissió i del senyor Conseller de Treball, i el més petit èxit dels parlamentaris catalans correligionaris de les VV. SS. i del Govern de Catalunya, poguessin tenir, seria l'obtenir que una part proporcional al que es vulgui, proporcional a la població, o proporcional a l'extensió superficial, o proporcional a la intensitat del problema — i no dic a la capacitat contributiva de Catalunya perquè això fóra aspirar a molt — el més petit èxit podria venir representat pel fet de què una part d'aquesta partida de 104 milions de pessetes vingues a Catalunya, on existeix la realitat de l'atur forçós; i una part d'aquests 104 milions de pessetes proporcional al concepte que es vulgui, donaria certament una quantitat superior a 10 milions de pessetes, màxim previst en els papers perquè la fórmula financera pràctica per a trobar aquests milions ja en parlarem en el seu dia, perquè jo no la veig en cap lloc.

I encara hi han, senyors Diputats, altres formes de fomentar obres públiques, formes que ajudin, no diré que solucionin el problema, però sí que ajudin al problema amb cabals que no siguin exclusivament de la Generalitat. I això sí que afecta d'una manera directa a les funcions de competència del Departament d'Economia. Em refereixo a l'aspecte agrícola de les vostres funcions, en quant es refereix al foment de les obres de regadiu.

Si regeix, i és molt lamentable — i això no és una al·lusió, sinó que té la finalitat exclusiva de preparar l'argument —, si regeix un R. D. del 1899 sobre inspeccions d'Ajuntaments, és evident que regeixen també una sèrie de lleis que preveuen subvencions i avençaments i una sèrie de col·laboracions de les finances de l'Estat als Sindicats de regants, els Sindicats agrícoles en quant es proposin realitzar obres de regadiu. El Departament d'Agricultura, col·laborant d'una manera vertaderament útil i d'immediata eficàcia aquesta tasca encara no iniciada per l'Institut de l'Atur forçós, podria haver realitzat un estudi de quants expedients hi han a Catalunya iniciats, molts d'ells avançats, i, potser, que algun ja acabat, però que per aquelles mil excuses de què l'administració espanyola és tan sàvia en inventar, estan dormant, i com a conseqüència, encara no han pogut rebre els Sindicats interessats, les subvencions o avençaments de l'Estat.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Està equivocada la V. S., perquè no és del meu Departament.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ja ha vist el senyor Conseller d'Agricultura, com era certa la temença que jo vaig apuntar en una sessió de què molt possible viuríem en un error perpetu respecte la competència de cadascú dels senyors Consellers. Però per no equivocar-me em dirigeixo a tot el Govern; i com en aquest problema dels auxilis als Sindicats Agrícoles, al meu entendre l'essencial és l'agricultura i l'accidental és la construcció d'una presa o canal, crec que en definitiva no seria un disbarat tan gran la intervenció del senyor Conseller d'Agricultura i Economia, però no insisteixo.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Econo-

mia: En tot cas, el Ministeri d'Obres Públiques.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Nosaltres creiem que si bé és cert que aquestes matèries encara són del Govern Central i són de la competència del Ministeri d'Obres Públiques o del Ministeri que sigui, la representació col·lectiva de Catalunya des del punt de vista executiu que és el Govern de Catalunya el que hauria d'estudiar la manera de convertir-se en una espècie de representació col·lectiva dels interessos de Catalunya, per a fer que marxessin així col·lectivament aquests assumptes, ja que no sempre per l'esforç aïllat dels interessats, poden marxar be.

Però l'essencial és que el Govern de Catalunya, al meu entendre, podria trobar una sèrie d'expedients avençats en relació als quals amb 1 milió de pessetes que mobilitzés per exemple la Generalitat, podria fer moure, no 1, sinó 4 milions o 6, o 8, o 10 milions de pessetes en totalitat, perquè si bé és cert, com va dir el senyor Serra i Moret l'altre dia, que l'auxili per a obres públiques és bastant limitat, jo voldria rectificar, degudament informat, una xifra que es va donar aquí i que possiblement podria portar equivocació o error al Parlament. I és el que representa el dir que es necessiten 10,000 pessetes per a fer treballar un peó durant l'any. Jo voldria dir al Parlament que per la major part dels treballs, els treballs senzills em refereixo que són naturalment la majoria dels que es necessiten en aquest aspecte, amb 5,000 pessetes n'hi ha suficient; per aquesta finalitat, potser que n'hi hagi prou amb 4,000 i en altres casos es necessitin 6,000; però com a terme mig, amb 5,000 pessetes n'hi ha prou.

El Sr. FRONJOSA: Això ho va dir el senyor Serra i Moret, però la V. S. no ho interpreta amb el seu degut abast.

El Sr. COMORERA: El company Serra i Moret posava aquella quantitat com a exemple, hipotèticament; podia haver donat una altra quantitat qualsevol.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El cert és que amb 10,000 pessetes a l'any es poden fer treballar dos peons. Aquesta és l'afirmació que jo vull fer per a treure la impressió que pugui tenir el Parlament en relació a aquesta qüestió que tindria poca importància un esforç que aquí es fes per a disposar d'un costat d'una quantitat de milions per a obres públiques.

Aquest és el sentit de la meua observació. Ara, jo he de referir-me encara, finalment, a un darrer punt molt important que ha estat objecte de constants al·lusions aquí. Però que no ha estat objecte d'un estudi sistemàtic, i és la relació que podia tenir l'Institut de l'Atur forçós amb el problema de la immigració i, com a conseqüència d'això, l'enquadrament de persones que pesa sobre el mercat del treball a Catalunya que a la llarga nodreixen les llistes dels obrers en atur forçós. Aquest problema, si s'enfoca, convindran tots els senyors Diputats que és un problema d'alta política i aquest problema, senyors Diputats, mai no podrà estar ben enfocat per l'Institut de l'Atur forçós, encara que el composin les persones més discretes i més patriotes de Catalunya, ja que serà sempre un problema de Govern.

El Sr. MESTRES: És un problema de Govern.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: La tercera de

les funcions que ha volgut donar-se a l'Institut de l'Atur forçós ha de recordar-se el mateix que ja he dit en referència a les obres públiques i a la política general. En el moment que hagi de fer-se quelcom positiu, reconeixen els senyors de la Majoria i els senyors que han dictaminat, que no serà l'Institut el que se n'ocupi, sinó que se n'haurà d'ocupar el Govern, i, per tant, l'Institut serà, com diu un adagi, la tercera roda d'un carro, o sigui que no serà necessari perquè l'existència de la tercera roda dificultarà el normal funcionament de les altres dues rodes.

Per aquestes raons, sumades a la petició feta per la Minoria socialista, crec que la Comissió ha de meditar de nou i cercar una fórmula per tal de simplificar el conjunt del que ha d'ésser objecte de discussió. Si hi ha quelcom que pugui fer-se immediatament, com alguna obra pública, que es faci, ja que el Parlament i el Govern podran fàcilment posar-se d'acord, però en quant al demés convé que s'estudii, perquè com s'ha vist pel conjunt del debat, el pro-

blema no està prou madur per a anar a una solució de conjunt.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre l'Estatut Interior de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei creant un Institut contra l'Atur forçós.
4. Discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei relatiu a la resolució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

(S'aixeca la sessió a un quart i deu minuts de nou de la vetlla.

